

انتشارات عازم
Aazem Publications

دولتمردان افغانستان در حدود صد سال اخیر

از استقلال تا امروز

(۱۹۱۹ میلادی تا ۲۰۱۵ م)

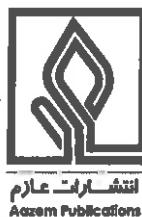
گردآورنده: اسحاق محمد غطیم اینی

دولتمردان افغانستان در حدود صد سال اخیر

از استقلال تا امروز

(م ۲۰۱۵) (۱۹۱۹) ایی م)

گردآورنده: الحاج محمد عظیم اینی

امینی، محمد عظیم، ۱۳۹۶

دولتمردان افغانستان در حدود صد سال اخیر از استقلال تا امروز.

کابل: انتشارات عازم، ۱۳۹۶

شماره مسلسل انتشارات عازم: ۲۵۷

دولتمردان افغانستان در حدود صد سال اخیر از استقلال تا امروز (۱۹۱۹ الی ۲۰۱۵ م)

گردآورنده:

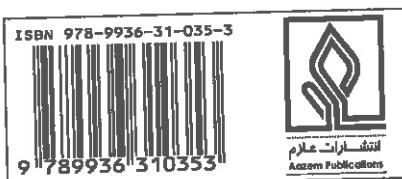
الحاج محمد عظیم امینی

ناشر: انتشارات عازم

چاپ: مطبوعه عازم

تیراز: ۵۰۰ جلد

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۶ خورشیدی

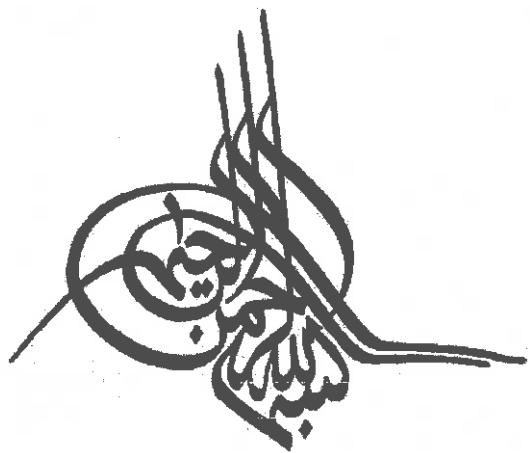
کلیه حقوق چاپ، تکثیر و ترجمه برای ناشر محفوظ است.

هر نوع کاپی برداری، فوتوکاپی و تکثیر الکترونیک بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع می باشد؛
متخلص جدی مورد پیگرد قانونی قرار می گیرد.

نشانی دفتر مرکزی: کابل، ایستگاه اخیر پوهنتون کابل، سرک پنجم سیلوی مرکزی
تلفون ها: ۰۰۹۳۷۹۹۵۷۲۸۱۷ و ۰۰۹۳۷۰۰۰۵۱۷۷۵ / ایمیل: aazem.pp@gmail.com

کابل، مارکیت جوی شیر، کتابفروشی مولانا بلخی (رح) - ۷۷۶۱۲۱۱۵۱

فیسبوک: انتشارات عازم / Aazem Publications

سخن ناشر

آفریدگار را سپاس که انتشارات عازم را توفیق داد که کتاب "دولتمردان افغانستان در حدود صدسال اخیر از استقلال تا امروز" که توسط محترم الحاج محمد عظیم امینی گردآوری شده است را چاپ کند.

انتشارات عازم از آغاز تاسیس (۱۳۷۲) کتاب‌های زیاد طبی، اجتماعی و ادبی به خواستاران علم و فرهنگ کشور پیشکش کرده است و اینک با تصحیح و ویراستاری دقیق، کتاب حاضر را به نشر می‌رساند.

کارهای نشراتی ما در چنان روزگار دشواری آغاز شد که در سراسر کشور به جز یکی دو مؤسسه‌ی خدمات کمپیوتری - که بیشتر ماهیت آموزشی داشتند - چیز دیگری وجود نداشت. انتشارات عازم، خوشبختانه سعی کرده است که مناسب به نیازهای کمی و کیفی چاپ و نشر در کشور، به بهبود روزافزون ت Xenik چاپ، همه‌جانبه توجه کند؛ تا جایی که امروز توانسته است به عنوان یکی از نهادهای با اعتبار نشراتی به شمار آید.

انتشارات عازم در چاپ و نشر، جنبه‌های زیر را ملاک کار قرار می‌دهد:

- ✓ برآزندگی محتوای اثر،
- ✓ ویراستاری بر مبنای معیارهای امروزین،
- ✓ قطع و صحافت، مناسب به ویژگی‌های اثر،
- ✓ مرغوبیت و زیبایی چاپ.

آرزو داریم که همچنان توفیق خدمت دوامدار و شایسته در عرصه‌ی چاپ و نشر داشته باشیم.

دکتر اجمل عازم
رئیس انتشارات عازم

فهرست

صفحه

کاپینه‌ها

۱	تذکر گرد آورنده
۲	صدراعظم های افغانستان
۳	دوران صدارت سیدنورمحمد شاه، سردار نصر الله خان، عبدالقدوس خان
۴	الف: کاپینه امان الله خان متشکل از ۹ وزیر (دوره زمامداری از ۲۱ فبروری ۱۹۱۹ تا ۱۹۲۹)
۴	ب: امیر حبیب الله کلکانی: (دوره زمامت ۱۸ جنوری ۱۹۲۹ - ۱۵ اکتوبر ۱۹۲۹)
۵	ج: محمد نادر خان پادشاه افغانستان (از ۱۵ اکتوبر ۱۹۲۹ - ۸ نوامبر ۱۹۳۳)
۶	د: محمد ظاهرشاه از ۸ نوامبر ۱۹۳۳ - ۲۴ آگوست ۱۹۷۳
۶	۱- محمد هاشم خان: <u>صدراعظم</u> (از ۱۴ جنوری ۱۹۲۹ - می ۱۹۴۶)
۷	۲- شاه محمود خان: <u>صدراعظم</u> (از می ۱۹۴۶ - ۲۰ سپتامبر ۱۹۵۳)
۸	۳- سردار محمد داؤدخان: <u>صدراعظم</u> (از ۲۰ سپتامبر ۱۹۵۳ تا مارچ ۱۹۶۳)
۹	۴- داکتر محمد یوسف: ۱۰ مارچ ۱۹۶۳ - ۲ نوامبر ۱۹۶۵ (وفات در آلمان: ۲۳ جنوری ۱۹۹۸)
۱۰	۵- محمد هاشم میوندوال: ۲ نوامبر ۱۹۶۵ - ۱۱ اکتوبر ۱۹۶۶
۱۱	۶- حکومت مؤقت عبدالله (۱۱ اکتوبر ۱۹۶۶ - ۱ نوامبر ۱۹۶۷)

دولتمردان افغانستان در حدود صد سال اخیر

- ۷- دور اول حکومت نوراحمد اعتمادی (اول نوامبر ۱۹۶۶- ۲۸ جون ۱۹۷۱) ۱۲
- ۸- دوره دوم حکومت آقای نور احمد اعتمادی صدراعظم: (ادامه: ۱۱ قوس ۴۸-۲۶ ثور ۱۳۵۰) ۱۲
- ۹- حکومت داکتر عبدالظاهر: از ۹ جون ۱۹۷۱- ۱۲ دسامبر ۱۹۷۲ ..... ۱۲
- ۱۰- حکومت محمد موسی شفیق: (۱۲ دسامبر ۱۹۷۲- ۱۷ جولای ۱۹۷۳) ۱۳
-
- ۱۴- ه سردار داؤد خان (رئیس جمهور) و صدراعظم: ۱۷ جولای ۱۹۷۳- ۲۸ اپریل ۱۹۷۸ ..... ۱۴
- ۱۴- کابینه اول (۱۲/۵۵- ۷/۲۶/۴۵۲) قبل از تدویر لویه جرگه: ۱۴
- ۱۵- ترمیم کابینه بتاريخ ۵ میزان ۱۳۵۴ ..... ۱۵
- ۱۵- مقرراتی های دیگر اشتراک کنندگان قیام ۶ سرطان ۱۵
- ۱۶- کابینه دوم محمد داؤد خان ۵ میزان ۱۳۵۴ ..... ۱۶
- ۱۶- کابینه سوم محمد داود خان بعد از انفاذ قانون اساسی (فبروری سال ۱۹۷۶ م): ۱۶
- ۱۷- کابینه چهارم: از صفحه ۱۹ کتاب عبدالکریم عطائی و یادداشت های نویسنده: ۱۷
- ۱۸- خلق و پرچم: ۱۸
-
- ۱۸- و: نور محمد تره کی (۲۷ اپریل ۱۹۷۸- ۱۴ سپتامبر ۱۹۷۹) ۱۸
- ۱۸- کابینه اول که رسماً "اعلان شد ۱۸
- ۱۹- نهم نور ۱۳۵۷ (اول ماه می) در دوره نورمحمد تره کی: رئیس جمهور و صدراعظم از ۱۵۲- ۱۵۷ کتاب اردو و سیاست اثر نبی عظیمی و یادداشت های نویسنده ۲۰
- ۲۱- لمری وزیر(صدراعظم) حفیظ الله امین (۲۷ مارچ ۱۹۷۹) ۱۱ حمل ۱۳۵۸ ..... ۲۱
-
- ۲۲- ز: حفیظ الله امین رئیس جمهور و لمری وزیر(صدراعظم) (۱۴ سپتامبر ۱۹۷۹- ۲۷ دسامبر ۱۹۷۹) ۲۲
- ۲۲- تعیین سفرای افغانستان در خارج از کشور ۲۲
- ۲۲- کابینه حفیظ الله امین ۲۲
-
- ح: ببرک کارمل (دوره ریاست جمهوری از ۲۷ دسامبر ۱۹۷۹- ۲۴ نوامبر ۱۹۸۶) ۲۴
- (۶ جدی ۱۴ ۵۸- ۱۴ نور ۱۳۶۵) ۲۴
- صدراعظم: ببرک کارمل ۲۷ دسامبر ۱۹۷۹ - ۱۱ جون ۱۹۸۱ ..... ۲۴

- ۲- سلطانعلی کشتمند ۱۱ جون ۱۳۶۱-۲۶ می ۱۹۸۸ (از ۶/۳/۱۳۶۷ - ۲۱/۳/۶) در جلسه فوق العاده شورای انقلابی بحیث صدراعظم مقرر شد.(دور اول)
- ۲۵ ..... مقرراتی های روسای ادارات در بست های خارج رتبه
- ۲۷ ..... ط: حاجی محمد حمکنی: رئیس جمهور مؤقت (از ۲۴ نوامبر ۸۰ - ۳۰ سپتامبر ۱۹۸۷)
- ۲۸ ..... ی: داکتر نجیب الله ولد اخترمحمد (۳۰ سپتامبر ۱۹۸۷- ۱۶ اپریل ۱۹۹۲) (از ۲/۶۵ ۱۴/۲/۶۵) (بتأریخ ۱۴/۲/۶۵ در پلینوم ۱۸ کمیته مرکزی بحیث رهبر حزب عوض ببرک کارمل تعیین شد، در لوبه جرگه قوس ۱۳۶۶ بحیث رئیس جمهور تعیین شد، بتاریخ ۲۷/۱/۷۱ نجیب استعفی داد).
- ۱- داکتر محمد حسن شرق ۲۶ می ۱۹۸۸ - ۲۰ فبروری ۱۹۸۹ (از ۲۷/۳/۱۳۶۷ الی ۲۷/۳/۱۳۶۷) (۳۰/۱۱/۱۳۶۷)
- ۲- با اعلان حالت اضطرار (بتاریخ ۳۰/۱۱/۱۳۶۷ = ۲۱ فبروری ۱۹۸۹) ازطرف نجیب، عوض داکتر شرق، آقای کشتمند دور دوم بحیث صدراعظم توظیف شد.
- ۳۰ ..... معاونین صدراعظم در دوره صدارت آقای کشتمند
- ۳۲ ..... وزرای مشاور و روسای ادارات در بست خارج رتبه(وزیر)
- ۳۲ ..... ۴- فضل الحق خالقیار صدراعظم (متولد ۸ مارچ ۱۹۳۴) ۲۱ اپریل ۱۹۹۰
- ۳۵ ..... تغییرات در کابینه آقای خالقیار

مجاهدین:

- ۳۵ ..... ک: مجددی: ۲۴ اپریل ۱۹۹۲ ..... کابینه حضرت صبغت الله مجددی فرزند میان محمد معصوم مجددی، اولین رئیس جمهور (مجاهدین ۲۸ اپریل ۱۹۹۲)
- ۳۷ ..... ل: ریاست جمهوری پروفیسور برهان الدین ربانی: (۱۳۷۱-۱۳۷۶) ..... رهبران جهادی از ۳۱-۱۰ نور ۱۳۷۲ در جلال آباد جلسه نموده کابینه را از بی بی اعلان کرد.
- ۳۸ ..... ۱- کابینه: دور اول صدارت گلبدهن حکمتیار: ۱۷ جون ۹۳-۲۸ جون ۹۴ (احمدشاه احمدزی سرپرست)
- ۳۹ .....

- ۲ عبدالصبور فرید بحیث صدراعظم (۱۵/۴/۷۱-۱۳۷۱) عجولای ۱۹۹۲ اما به چوکی
 ۳۹ ..... صدارت تکیه نکرد. صبور عوض حکمتیار توظیف شده بود
- ۳۹ ..... کابینه، پروفیسور ربانی (۲۸ جون ۱۹۹۲-۳۱ اکتوبر ۱۹۹۲)
- ۴۰ ..... اعضای کابینه ریاست جمهوری استاد ربانی: ۷/۶/۱۳۷۵
- ۳ صدراعظم گلبدین حکمتیار (دور دوم صدارت وی)
- ۴۰ ..... ۲۶ جون ۱۹۹۶-۲۷ سپتامبر ۱۹۹۶ (۱۱/۵/۱۳۷۵)
- ۴ اعضای کابینه استاد ربانی، بریاست احمد شاه احمدزی سرپرست صدارت: (۱۹۹۵) (۱۳/۴/۱۳۷۵)
- ۵ حکم شماره ۱۳۰ مورخ ۷/۴/۷۵ استاد ربانی درباره تعیین حکمتیار بحیث صدراعظم .....
 ۴۲ ..... حکم شماره ۱۴۰ مورخ ۱۴/۴/۷۵ استاد ربانی درباره تغییر اعضای کابینه حکمتیار صدراعظم:
 ۴۲ ..... ۱۴/۴/۱۳۷۵
- ۴۳ ..... مقرراتی های جدید در کابینه
- ۴۳ ..... پیام مجاهد: ۱۳ سپتامبر ۱۹۹۹ دفتر سیاسی شورای رهبری افغانستان
- نوت: داکتر عبدالغفور روان فرهادی بحیث صدراعظم تعیین شد اما قبول نکرده مشوره
 دادند آقای عبدالرحیم غفورزی بحیث صدراعظم توظیف شود که قبل از انتخاب کابینه
 شهید شد: اول آگوست (۱۹۹۷)
- ۴۴ ..... م: طالبان ملا عمر: (از ۱۰ اکتوبر ۱۹۹۴-۷ اکتوبر ۲۰۰۱) کابل پیام مجاهد ۲۶ اکتوبر ۱۹۹۹
- ۴۴ ..... رادیوی شریعت طالبان مقرراتی های کابینه و غیره را اعلان کرد.
- ۴۵ ..... تغییر اعضای کابینه که یکی بعد دیگر از طرف طالبان اعلام شد
- ۴۶ ..... تغییر در تشکیلات دولت اسلامی طالبان
- ۴۷ ..... ادغام وزارت ها به یکدیگر و یا تعدیل آنها به ریاست
- ن: رئیس دولت دوره مؤقت: حامد کرزی ۵ دسامبر ۲۰۰۱-۲۰۰۲ فبروری ۲۰۰۲
- (درجلسه بن، بعد سقوط طالبان، تحت نظر ملل متحد.)
- ۴۷ ..... ۱- کابینه دوره مؤقت حامد کرزی ۲۲ دسامبر ۲۰۰۱-۷ دسامبر ۲۰۰۲
- ۴۸ ..... ۲- کابینه دوره انتقالی حامد کرزی: فبروری ۷-۲۰۰۲ دسامبر ۲۰۰۴
- ۵۰ ..... ۳- کابینه کرزی: ۱۳ جون ۲۰۰۳

- ۵۲ ..... ۴- کابینه کرزی: ۱۰ می ۲۰۰۴
- ۵۳ ..... ۵- کابینه حامد کرزی که بعد از انتخابات مقرر شدند: (فرمان شماره ۳ / ۳ جدی ۲۳ = ۱۳۸۳) دسامبر ۲۰۰۴
- ۵۴ ..... ۶- کابینه حامد کرزی: ۳ اپریل ۲۰۰۶
- ۵۵ ..... ۷- کابینه حامد کرزی: عجون ۲۰۱۰

دولتمردان افغانستان در حدود صد سال اخیر

تذکر: از آنجا که یک مدتی (حدود ۲۸ سال) در دارالاستان مجلس عالی وزراء مصروف خدمت بودم، علاقمند شدم که لست اعضای کابینه های افغانستان (۱۹۱۹-۱۹۲۴ می ۲۰۱۵) از زمان اعلیحضرت امان الله خان به بعد را (با مراجعه به سایت های مرتبط اینترنتی، کتاب های بعضی از نویسندهای افغان و غیره) و یادداشت های شخصی خودم که جمع آوری نموده بودم، بروی صفحه کاغذ آورم. میدانم که این فهرست مکمل نیست و بعضاً تحوالاتی که در تغییر و تبدل بعضی از اعضای کابینه در زمان حکومت داری هر صدراعظم صورت گرفته شامل این مجموعه نشده، درین قسمت از آنده اعضای محترم کابینه که اسم شان در این مجموعه نیامده معذرت خواسته امیدوارم بنده را مطلع نمایند. همچنان امید است آن دوستانی که در زمینه اصلاحات درین رساله، نظر داشته باشند برای نویسنده در آدرس ایمیل (azimm3book@hotmail) بنویسند تا در چاپ بعدی اصلاحات در نظر گرفته شود. اگر در تاریخ ها بعضاً اشتباهی رخداده باشد و از اینکه خالی از کاستی ها و نواقص نمیباشد، امیدوارم که اصلاح شود.

این رساله از ملاحظه جناب داکتر روان فرهادی گزارش یافته اصلاحات لازم را هدایت دادند و عنوان اثر را انتخاب فرمودند که اظهار امتنان می نمایم.

با عرض احترام
الحاج محمد عظیم امینی
نيويارك. ایالات متحدة امریکا

یادداشت: مأخذ بعضی تذکر رفته، بقیه از یادداشت های نویسنده است.

صدراعظم های افغانستان:

لوی تول مختار سید نورمحمد شاه	صدراعظم	۱۲۵۶-۱۲۵۱
سردار نصر الله خان به لقب نائب السلطنه		۱۲۸۰-۱۲۹۷
در مقام صدارت عظمی		
سردار عبدالقدوس خان اعتماد الدوله	به نام صدراعظم	۱۲۹۸
سردار شیراحمد خان (به تشکیل کابینه موفق نشد)		۱۳۰۷
سردار محمد هاشم خان	صدراعظم	۱۳۰۸-۱۳۲۵
مارشال شاه ولیخان	وکیل صدراعظم	میزان ۱۳۱۵
(وفات ۱۶ اپریل ۱۹۷۸)		
سردار شاه محمود خان	صدراعظم (وفات ۹ جدی ۱۳۳۸)	۱۳۲۵-۱۳۳۲
سردار محمد داؤد خان	صدراعظم	۱۳۴۰-حوت ۱۳۳۲
(استعفی داد ۱۲ حوت ۱۳۴۰)		
دکتر محمد یوسف	صدراعظم	۴۰-۱۳۴۴ حوت ۱۹
محمد هاشم میوند وال	صدراعظم	۱۳۴۶-عقرب ۱۱
نور احمد اعتمادی	صدراعظم	۴۶-۲۶ ثور ۱۳۵۰ ۲۳
دکتور عبدالظاهر	صدراعظم	۱۳۵۱-۱۹ اسد ۱۴
محمد موسی شفیق	صدراعظم	۱۳۵۱-۲۵ قوس ۲۱
سردار محمد داؤد اولین رئیس دولت جمهوری افغانستان		۱۳۵۲-۷ ثور ۱۳۵۲ ۲۶
نور محمد تره کی رئیس شورای انقلابی و رئیس جمهور افغانستان		۷ ثور ۱۱ ۱۳۵۷-حمل ۱۳۵۸
حفیظ الله امین رئیس شورای انقلابی و لومری وزیر (صدراعظم)		۱۱ ثور ۱۳۵۸ (سپتامبر ۱۹۷۹)
ببر کارمل رئیس شورای انقلابی، رئیس جمهور افغانستان و صدراعظم		۱۹۷۹-سپتامبر ۱۹۸۶ ۲۷
سلطان علی کشمند	صدراعظم	۱۱ جون ۱۹۸۱ (۲۱ جوزا ۱۳۶۰)
حاجی محمد حمکنی	رئیس جمهور مؤقت افغانستان	۱۹۸۶-۳۰ نوامبر ۱۹۸۷ ۲۴

۳۰ سپتامبر ۱۹۸۷-۱۶ اپریل ۱۹۹۲) داکتر نجیب الله	رئیس شورای انقلابی و رئیس جمهور افغانستان
۱۹۸۹-۲۰ آفریور ۱۹۸۹ داکتر محمد حسن شرق	صدراعظم
۱۹۹۰-۲۰ اپریل سلطانعلی کشتمند (بار دوم)	صدراعظم
۱۹۹۰-۲۴ اپریل ۹۲ فضل الحق خالقیار	صدراعظم
۱۳۶۹-۵ / ۷/۳ ثور ۱۳۷۱)	
۱۹۹۲ اپریل ۱۲۴	صیفت الله مجددی رئیس جمهور، کابینه را خودش ریاست میکرد.
۱۹۹۲ اکتبر ۲۰۰۱ پروفیسور برهان الدین رباني: از ۲۸ جون ۱۹۹۲-۱۷	رئیس جمهور افغانستان
گلبدين حکمتیار صدراعظم؛ اما انجنیر احمد شاه احمدزی و	
مدتی انجنیر قطب الدین هلال سرپرست صدارت	

نوت:

سید نورمحمد شاه از سنہ ۱۲۸۵ ق در آغاز سلطنت دوم امیر شیر علی خان وزیر بود و په استناد مهر او که با لقب صدراعظم از ۱۲۹۰ ق = (۱۲۵۱ شمسی) صدراعظم حک گردیده بود، در رأس شش نفر هیأت وزیران تا زمان مرگش بحیث صدراعظم بود.

با استناد مندرجات شماره ۴ سراج الاخبار سردار نصرالله خان به لقب نائب السلطنه در مقام صدارت عظمی بود و اولین تصویر او بعنوان (مقام صدارت عظمی) در شماره اول سال ۴ سراج الاخبار موجود است.

به استناد شماره ۲۲ ثور ۱۲۹۸ ش امان افغان، کابینه سال اول سلطنت اعلیحضرت امان الله خان به صدارت عبدالقدوس خان در ثور ۱۲۹۸ ش دران جریده نشر شده ولی متصل آن سردار عبدالقدوس خان بنام صدراعظم این کابینه گفته شده به قندهار رفته و بعد از آمدن از قندهار، خانه نشین بود.

در عصر امانی عملاً صدراعظم نبود و کار مملکت را خود پادشاه انجام میداد. در لویه جرگه پغمان ۱۳۰۷ ش چند نفر بر اعلیحضرت امان الله خان اعتراض کردند که چرا صدراعظم مسئول ندارد. در همین اوقات که تابستان ۱۳۰۷ ش بود، فرمانی بنام سردار شیر احمد خان صادرشد ولی او به تشکیل کابینه مؤقت نشده اغتشاش رخداد.

بعد از ۱۳۰۸ش که قانون اساسی در لوی جرگه ۱۳۰۸ش تصویب شد، صدراعظمان بفرمان شاهی مقرر شده اند.

کابینه های افغانستان از زمان اعلیحضرت امان الله خان تا به اکنون:

الف: کابینه اعلیحضرت امان الله خان متشكل از ۹ وزیر به شرح زیر بود (دوره زمامداری از ۲۱ فبروری ۱۹۱۹ - ۱۴ جنوری ۱۹۲۹) مأخذ: سایت اینترنتی امان الله خان

وزیر حربیه	• سپه سالار صالح محمد خان
وزیر امور خارجه	• محمود طرزی
وزیر تجارت	• غلام محمد وردک
وزیر داخله	• علی احمد خان
وزیر معارف	• عبدالرحمان خان
وزیر عدیله	• محمد ابراهیم خان
وزیر زراعت	• محمد عظیم خان
وزیر امنیت	• شجاع الدوله
وزیر صحیه	• محمد کبیر برادر امان الله خان

شکی نیست که قانون اساسی امان الله خان نواقصی هم دارد و قابل نقد می باشد، اما آنقدر مخالف اسلام نبود که ملای لنگ برای تحریک مردم منگل به شورش علیه دولت در یک دست قرآن و در دست دیگر قانون اساسی را گرفته و از مردم می پرسید که کدام یک را قبول دارید.
(غزنوی ۱۳۸۹، ص ۹۹)

ب: امیر حبیب الله کلکانی: (دوره زعامت ۱۸ جنوری ۱۹۲۹ - ۱۵ اکتوبر ۱۹۲۹) (سایت اینترنتی تاریخ افغانستان)

وزیران و افراد بانفوذ:

هیئت وزراء و افراد بانفوذ حکومت حبیب الله کلکانی از این قرار بود:

- سید حسین نایب السلطنه وزیر جنگ
- معین وزارت جنگ محفوظ خان

- حمیدالله برادر حبیب الله کلکانی
- معین السلطنه عبدالغفور خان تگابی
- وزیر داخله صاحبزاده عطاء الحق خان
- وزیر خارجه صاحبزاده شیرجان خان
- وزیر دربار میرزا غلام مجتبی خان
- وکیل وزارت مالیه ملک محسن کلکانی
- والی ولایت کابل میرزا محمد یوسف خان
- مستوفی الممالک صاحبزاده عبدالغفور خان
- رئیس گمرک کابل میرزا عبدالقادر خان
- مستوفی کابل سید آغا خان خواجه چاشتی
- قوماندان امنیه کابل ملا برهان الدین خان کشککی
- مدیر جریده حبیب الاسلام سردار محمد کبیر خان پسر امیر حبیب الله خان
- سردار محمد حیدرخان اعتمادی پسر اعتمادالدوله صدراعظم محمود سامی نایب سالار سابق
- والی قطعن و بدخشان میربابا صاحب خان و بعد صاحبزاده عبدالله خان
- والی ولایت بلخ مرزا محمد قاسم خان و بعد عطا محمد خان
- مستوفی ولایت بلخ خلیل الله خلیلی
- والی ولایت هرات عبدالرحیم خان نایب سالار
- قوماندان ولایت پکتیا جنرال صاحبزاده محمد صدیق خان
- والی ولایت قندهار عبدالقدیر خان

ج: اعلیحضرت محمد نادر خان: (دوره زعامت از ۱۵ اکتوبر ۱۹۲۹-۸ نوامبر ۱۹۳۳)

(استخراج از کتاب آدامک، توسط جناب داکتر روان فرهادی)

محمد هاشم خان	صدراعظم:
احمدشاه خان	وزیر دربار
شاه محمود خان	وزیر حربیه
فیض محمد زکریا	وزیر خارجه

وزیر داخله	محمد هاشم خان (۱۹۲۹)
وزیر عدليه	محمد گل مهمند (۱۹۳۰)
وزير ماليه	فضل عمر مجدى (۱۹۲۹)
وزير تجارت	فضل احمد مجدى (۱۹۳۲)
وزير معارف	محمد ايوب (۱۹۲۹)
مدير مستقله طبيه	ميرزا محمد يفتلى (۱۹۳۳)
رييس پست، تلفون و تلگراف:	حاجي محمد اکبر (۱۹۲۹)
رييس شورای ملي	ميرزا محمد يفتلى (۱۹۳۱)
علي محمد	
محمد اکبر	
رييس سردار	رحيم الله خان (۱۹۳۲)
عبدالاحد وردك	(۱۹۳۲)

د: کابينه دولت شاهی افغانستان (اعلیحضرت محمدظاهرشاه) در سال ۱۳۱۲ خورشیدی (دوره زعامت از ۸ نومبر ۱۹۳۳ - ۲۴ آگسٹ ۱۹۷۳) (مأخذ: سایت ارتوتی ظاهرشاه)

نخستین کابینه دوره سلطنت اعلیحضرت محمدظاهر شاه بر اساس، بند ۵ خط مشی حکومت اعلیحضرت محمدظاهر شاه، صدراعظم به انتخاب و منظوری شاهانه تعیین می شد، و صدراعظم (وزراء) کابینه خود را تشکیل و بحضور شاهانه معرفی نموده و منظوری حاصل می نمود. سردار محمدهاشم خان، که در ۲۷ عقرب سال ۱۳۱۲ خورشیدی، به فرمان اعلیحضرت محمدظاهر شاه، به عنوان صدراعظم دولت پادشاهی افغانستان تعیین شده بود، اعضای کابینه خود را به شرح زیر معرفی کرد:

بحضور مبارک اعلیحضرت شهریاری!

از زیارت فرمان مبارک همایونی نمبر ۱۱۴۸۴/۳۵۷۲ تاریخی ۲۷ عقرب که نظر به حسن ظن ذات شاهانه شان خدمات ناچيزانه زمان انقلاب و دوره حکومت اعلیحضرت محمدناصر شاه شهید سعید فدائی را تقدیر و به رتبه رفیعه صدارت عظامی افغانستان منظور و به معرفی اعضای کابینه مأمور فرموده اند شرف افتخار حاصل داشته کابینه ام را ذیلاً به حضور مبارک ملوکانه معرفی می نمایم:

۱- محمد هاشم خان	صدراعظم (ادامه) (از ۱۴ جنوری ۱۹۳۰-می ۱۹۴۶)
شاه محمودخان	وزیر حربیه (وفات ۴ جدی ۱۳۳۸)
فیض محمدخان	وزیر امور خارجیه
محمد گلخان	وزیر داخله
فضل احمدخان (سابق معین عدیله)	وزیر عدیله
احمد علی خان	وزیر معارف
میرزا محمدخان	وزیر تجارت و وکیل وزارت مالیه
الله نوازخان	وزیر فواید عامه
محمد اکبرخان	مدیر مستقله طبیه
رحیم الله خان	مدیر مستقله پست تیلفون و تلگراف

اعضای کابینه ذواتی اند که در فوق معرفی شد، خود فدائی و عموم اعضای کابینه عهد می نماییم که وظایف انفرادی و مجموعی خودها را به کمال صداقت و جان فشانی مطابق اصول موضوعه و خط مشی ملوکانه اعلیحضرت ایفا نموده از خداوند توفیق کامله را در حسن اجرای وظایف خود خواهانم. (محمد هاشم)

۲- شاه محمودخان صدراعظم: (از می ۱۹۴۶ - ۲۰ سپتامبر ۱۹۵۲) (برادر اندر هاشم خان)
(استخراج از کتاب آدامک، توسط جناب داکتر روان فرهادی)

علی محمد خان (دوم وظیفه)	وزیر خارجه
سردار محمد داؤد	وزیر حرب
اسدالله سراج (۱۹۴۸)	وزیر داخله
محمد داؤد خان (۱۹۴۹)	
عبدالاحد ملکیار (۱۹۵۱)	
میر سید قاسم (۱۹۵۰)	وزیر عدیله
میر حیدر حسینی (۱۹۴۶)	وزیر مالیه
محمد نوروز (۱۹۵۰)	
غلام یحیی طرزی (۱۹۵۲)	

وزیر اقتصاد ملی	عبدالمجید زابلی (دوام وظیفه) (وفات نوامبر ۱۹۹۸)
وزیر حیدر حسینی	محمد حیدر حسینی (۱۹۵۱)
وزیر معارف	نجیب الله (تورویانا) (۱۹۴۶)
	عبدالحسین عزیز (۱۹۴۹)
	فیض محمد ذکریا (۱۹۵۰)
	دکتر عبدالمجید (۱۹۵۲)
وزیر فواید عامه	محمد کبیر لودین (۱۹۴۶) (وفات ۲۰۰۸)
	محمد نعیم ضیائی (۱۹۵۰)
	انженیر اکرم پرونتا (۱۹۵۲)
وزیر صحیه	احمد علی سلیمان (۱۹۴۶)
	دکتر عبدالمجید (۱۹۴۷)
	دکتر غلام فاروق (۱۹۵۰)
وزیر معادن	غلام محمد شیرزاد (۱۹۴۶)
	محمد نعیم ضیائی (۱۹۵۰)
وزیر مخابرات	غلام یحیی طرزی (دوام خدمت)
	عبدالله ملکیار (۱۹۴۸)
	غلام محمد شیرزاد (۱۹۵۰)
	غلام یحیی طرزی (۱۹۵۱)
	غلام محمد شیرزاد (۱۹۵۲)
ریاست زراعت	میرمحمد یوسف (دوام خدمت)
	محمد عتیق رفیق (۱۹۴۸)
	امیر الدین شنسپ (۱۹۵۰)
ریاست مستقل مطبوعات	سید قاسم رشتیا (۱۹۴۶) (وفات ۲۸ مارچ ۱۹۹۸)
	محمد هاشم میوندوال (۱۹۵۰)
۳- سردار محمد داؤد: صدراعظم، وزیر دفاع، (از ۲۰ سپتامبر ۱۹۵۲ تا مارچ ۱۹۶۳)	
وزیر دربار	شاغلی علی محمد
وزیر معارف	دکتر علی احمد پول

وزیر مالیه	عبدالله ملکیار (وفات ۳ آگوست ۲۰۰۲)
وزیر امور خارجه	سردار محمد نعیم خان
وزیر تجارت	سردار غلام محمد شیرزاد
وزیر زراعت	غلام حیدر عدالت
وزیر مخابرات	محمد مرید
وزیر داخله و عدله	سید عبدالله
وزیر معادن و صنایع	دکتر محمد یوسف
وزیر صحیه	دکتر عبدالرحیم معین
معین وزارت فواید عامه	جنرال محمد عظیم (قبل انجینیر محمد کبیر)
معین وزارت پلان	عبدالحی عزیز
معاون وزارت دفاع ملی	جنرال سید حسن
معین ریاست مستقل مطبوعات	دکتر محمد اصف سهیل ۱۹۶۲
رئيس مستقل قبایل	سید شمس الدین مجروح هم عضو کابینه بود (وفات در امریکا جون ۲۰۰۲)
عبدالحکیم شاه عالمی رر	جنرال محمد عظیم رر
سردار محمد داؤد صدراعظم استعفی نمود: ۲۰ حوت ۱۳۴۱	رفع چادری خانم ها از طرف محمد داؤد خان در سنبله ۱۳۳۸ (۱۹۵۹) صورت گرفت (ص ۷۶
کتاب تأسیس و تخریب اولین جمهوری افغانستان از دکتر محمد حسن شرق).	دکتر محمد یوسف: ۱۰ مارچ ۱۹۶۳ - ۲ نومبر ۱۹۶۵ (متولد ۱۲۹۳ در کابل، وفات در آلمان: ۲۳
وزیر امور خارجه	دکتر محمد یوسف (جنوری ۱۹۹۸) صدراعظم
وزیر معادن و صنایع	دکتر محمد یوسف (معاون وزارت خارجه نوراحمد اعتمادی)
معاون اول صدارت و وزیر مالیه عبدالله ملکیار	دکتر محمد یوسف
معاون دوم صدارت و وزیر معارف دکتور علی احمد پوپل	وزیر دربار و دارالتحریر شاهی علی محمد خان
وزیر دفاع	دگرجنرال خان محمد

دکتر عبدالقیوم (اول سید عبدالله)	وزیر داخلہ
سید قاسم رشتیا	وزیر مالیہ
محمد سرور عمر (وفات ۱۷ آگست ۲۰۱۲)	وزیر تجارت
جنرال محمد عظیم	وزیر فواید عامہ
دکتر عبدالظاهر (قبلًاً دکتر عبدالرحیم)	وزیر صحت عامہ
دکتر محمد حیدر (قبلًاً دکتر عبدالقیوم)	وزیر مخابرات
عبدالله یفتلی (قبلًاً عبدالحی عزیز)	وزیر پلان
انجینیر محمد حسین مسae	وزیر معادن و صنایع
دکتر محمد انس	وزیر معارف
سید قاسم رشتیا	وزیر مطبوعات و اطلاعات
وزیر عدیلہ و رئیس مستقل قبایل سید شمس الدین مجروح (وفات در امریکا ۳۷ جون ۲۰۰۲).	وزیر عدیلہ و رئیس مستقل قبایل
دکتر محمد ناصر کشاورز (وفات در امریکا ۴ سپتامبر ۲۰۱۴)	وزیر زراعت
گل پacha الفت (۱۳۴۲ مقرر شد)	رئیس مستقل قبایل
شاغلی میوندوال عضو کابینه	
محترمہ کبرا نورزادی رر	
عبدالکریم حکیمی رر	
عبدالله یفتلی وزیر پلان بحیث منشی مجلس عالی وزراء نیز تعیین گردید: ۲۳ سرطان ۱۳۴۳	

۵- محمد هاشم میوندوال:	صدراعظم
محمد هاشم میوندوال	وزیر دفاع ملی
جنرال خان محمد	وزیر امور خارجه
نور احمد اعتمادی	وزیر داخلہ
عبدالستار شالیزی (وفات در امریکا ۷ جولای ۲۰۰۸)	وزیر مالیہ
عبدالله یفتلی	وزیر عدیلہ
عبدالحکیم طبیبی	وزیر صحیہ
پیغله کبرا نورزادی	وزیر معادن و صنایع
انجینیر عبدالصمد سلیم	

محمد اکبر رضاء	وزیر زراعت
انجینیر احمد الله	وزیر فواید عامه
داکتر عبدالحکیم ضیائی	وزیر پلان
داکتر محمد عثمان انوری	وزیر معارف
محمد عثمان صدقی	وزیر مطبوعات و اطلاعات
محمد خالد روشن نوامبر ۱۹۶۵	رئیس مستقل قبایل
دکتور نور علی عضو کابینه (وفات سپتامبر ۲۰۱۰)	
دکتور محمد حیدر رز	
عبدالکریم حکیمی رز	
عبدالله یفتلی (۱۱ اکتوبر - ۱ نوامبر ۱۹۶۶)	۶- حکومت مؤقت

۷- نوراحمد اعتمادی صدراعظم اول نوامبر ۱۹۶۶ - ۹ جون ۱۹۷۱
 {دوراول (از ۲۳ عقرب - ۴۶ عقرب ۱۳۴۸) که باقیمانده دوره صدارت محمد هاشم میوندوال را تکمیل نمود:}

نوراحمد اعتمادی	صدراعظم و وزیر خارجه
دکتر علی احمد پوپل	معاون اول صدارت و وزیر معارف
عبدالله یفتلی	معاون دوم صدارت
ستر جنرال خان محمد	وزیر دفاع ملی
دکتر محمد عمر وردک	وزیر داخله
محمد انور ضیائی	وزیر مالیه
پوهاند محمد اصغر (وفات ۱۱ دسامبر ۲۰۰۰)	وزیر عدیله
دکتر نور علی	وزیر تجارت
انجینیر محمد حسین مسae	وزیر فواید عامه
دکتر محمد انس	وزیر اطلاعات و کلتور
انجینیر محمد عظیم گران	وزیر مخابرات
پیغله کبرا نورزائی	وزیر صحت عامه
انجینیر عبدالصمد سلیم	وزیر معادن و صنایع

وزیر زراعت و آبیاری	انجینیر میرمحمد اکبر رضاء
وزیر پلان	دکتر عبدالصمد حامد (وفات ۳۰ دسامبر ۲۰۱۲)
وزیر معارف	دکتر محمد اکرم
وزیر مشاور	دکتر عبدالواحد سرابی
رئيس مستقل قبایل	سید مسعود پوهنیار
منشی مجلس وزراء	دکتر روان فرهادی (مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه)
<hr/>	
دوره دوم حکومت آقای نور احمد اعتمادی صدراعظم: (۱۱ قوس ۴۸-۲۶ ثور ۱۳۵۰) به ادامه دور اول.	
صدراعظم و وزیر خارجه	نوراحمد اعتمادی
معاون اول صدارت	عبدالله یفتلی (وفات در امریکا)
معاون دوم و وزیر معارف	دکتر عبدالقیوم (وفات در امریکا ۲۰۱۴)
وزیر دفاع ملی	ستر جنجال خان محمد
وزیر داخله	انجینیر بشیر لودین
وزیر عدیله	عبدالستار سیرت
وزیر پلان	دکتر عبدالواحد سرابی
وزیر مالیه	دکتر محمد امان
وزیر تجارت	دکتر محمد اکبر عمر
وزیر فواید عامه	انجینیر محمد یعقوب لعلی
وزیر اطلاعات و کلتور	دکتر محمود حبیبی (وفات ۲۰ جنوری ۲۰۱۱)
وزیر معادن و صنایع	امان الله منصوری (وفات اکتوبر ۲۰۰۲)
وزیر مخابرات	انجینیر محمد عظیم گران
وزیر صحیه	دکتر ابراهیم مجید سراج
وزیر زراعت و آبیاری	عبدالحکیم
رئيس مستقل قبایل	سید مسعود پوهنیار
وزیر مشاور	خانم شفیقہ ضیائی
وزیر مشاور	غلام علی آئین (وفات ۲۵ فبروری ۲۰۱۵)

منشی مجلس عالی وزراء: داکتر عبدالغفور روان فرهادی (معین سیاسی وزارت امور خارجه).	
- داکتر عبدالظاهر: از ۹ جون ۱۹۷۱ - ۱۲ دسامبر ۱۹۷۲ (۴ اسد ۱۳۵۰ - ۱۳۵۱/۵/۱۹)	
دکتر عبدالظاهر	صدراعظم
دکتر عبدالصمد حامد	معاون صدارت
سترجنرال خان محمد	وزیر دفاع
محمد موسی شفیق	وزیر خارجه
امان الله منصوری	وزیرداخله
محمد انور ارغندیوال	وزیر عدليه
داکتر غلام حیدر داور	وزیر مالية
حمید الله عنایت سراج (وفات ۲۷ سپتامبر ۲۰۰۹)	وزیر معارف
پوهنواں محمد عارف غوثی	وزیر تجارت
خوازک زلمی	وزیر فواید عامه
محمد ابراهیم عباسی	وزیر اطلاعات و کلتور
انجینیر نصرت الله ملکیکار (منشی مجلس وزراء)	وزیر مخابرات
پوهاند داکتر محمد ابراهیم مجید سراج (بعد از ملکیکار منشی مجلس وزراء)	وزیر صحیه
انجینیر محمد یعقوب لعلی	وزیر معادن و صنایع
عبدالحکیم	وزیر زراعت و آبیاری
داکتر عبدالواحد سرابی (و منشی مجلس وزراء)	وزیر پلان
محترمه شفیقه خیائی	وزیر مشاور
داکتر عبدالوكیل (وفات ۵ دسامبر ۲۰۰۰)	وزیر مشاور
پوهنده عبادالستار سیرت (بعداً منشی مجلس عالی وزراء نیز)	وزیر مشاور
(داکتر صمد حامد الی تعیین رئیس، از امور آن ریاست وارسی مینماید)	رئیس مستقل قبایل

۱۰ - محمد موسی شفیق: ۱۲ دسامبر ۱۹۷۲ - ۱۷ جولای ۱۹۷۳
 (۱۳۵۲/۴/۲۵ - ۵۱/۹/۲۱)

محمد موسی شفیق	صدراعظم و وزیر خارجه
سترجنرال خان محمد	وزیر دفاع ملی

دکتر نعمت الله پژواک	وزیر داخله
محمد خان جلالر	وزیر مالیه
خوازک زلمی	وزیر فواید عامه
صبح الدین کشککی (وفات ۲۷ اکتوبر ۲۰۰۰)	وزیر اطلاعات و کلتور
انجینیر نصرت الله ملکیکار (و منشی مجلس وزراء)	وزیر مخابرات
انجینیر غلام دستگیر عزیزی	وزیر معادن و صنایع
دکتر عبدالوکیل (وفات ۵ سپتامبر ۲۰۰۰)	وزیر زراعت و آبیاری
دکتر عبدالواحد سرابی	وزیر پلان
پوهاند داکتر محمد یاسین عظیم (وفات ۲۵ فبروری ۲۰۰۸)	وزیر معارف
امان الله منصوری	وزیر مشاور

اعلان جمهوریت در افغانستان: ۱۳۵۲ سلطان ۲۶

هـ: سردار محمد داؤد (رئیس جمهور) وصدراعظم: ۱۷ جولای ۱۹۷۳- ۲۷ اپریل ۱۹۷۸

کابینه اول (۵۵/۱۲/۷-۵۲/۴/۲۶) قبل از تدویر لویه جرگه:

رئیس جمهور وصدراعظم سردار محمد داؤد	
معاون صدارات	دکتر محمد حسن شرق
وزیر دفاع	سردار محمد داؤد
وزیر خارجه	سردار محمد داؤد
وزیر مالیه	سید عبدالله (بعد معاون دوم صدارت ۵۴/۷/۵)
وزیر داخله	فیض محمد (بعد عبدالقدیر ۵۴/۷/۵)
وزیر عدیله	دکتر عبدالمجید
وزیر صحیه	دکتور نظر محمد سکندر (بعد عبدالله عمر ۵۴/۱۱/۸)
وزیر معارف	دکتر نعمت الله پژواک (مستعفی شد: ۱۳۵۳/۹/۲۸) (وفات ۲۰۰۹/۱۰/۲۰)
وزیر فواید عامه	غوث الدین فائق
وزیر اطلاعات	دکتر عبدالرحیم نوین (علاوتاً منشی مجلس عالی وزراء)
وزیر زراعت	جیلانی باختری (بعد عزیز الله واصفی: ۵۴/۷/۵)
وزیر مخابرات	عبدالحمید محتاط (بعد عبدالکریم عطائی: ۵۴/۷/۵)

وزیر معادن و صنایع	پوهاند عبدالقيوم (بعد عبدالتواب آصفی ۵۴/۷/۵ و بعداً جمعه محمد محمدی)
وزیر سرحدات	پوهاند قیوم کفیل وزارت معارف هم تعیین شد: (۵۳/۹/۲۸)
وزیر تجارت	پacha گل وفادار (بعد فیض محمد ۵۴/۷/۵)
وزیر پلان	معین سیاسی وزارت خارجه: سید حیدر عبدالله (منشی مجلس وزراء) وزارت آب و برق جدیداً ایجاد و جمعه محمد محمدی بحیث وزیر مقرر شد (۱۳۵۵/۶/۲۳) (۷۳)
وزیر دادله	محمد خان جلالر (۵۲/۱۰/۱۲ = جولای ۷۳)
وزیر صحیه	علی احمد خرم (۱۳۵۳/۲/۱۷)

بتاریخ ۵۴/۷/۵ ترمیم کایینه محمد داود ذیلاً اعلام شد:	
وزیر مالیه و معاون دوم صدارت:	سید عبدالله
وزیر سرحدات	فیض محمد
وزیر دادله	عبدالقدیر و دیگران که در بالا تذکر یافته.
وزیر صحیه	دکتر عبدالله عمر

مقریبهای دیگر از جمله اشتراک کنندگان قیام ۲۶ سلطان: غلام حیدر رسولی بارفع تقاعد بحیث قوماندان قوای مرکز ضیاء مجید بحیث قوماندان گارد جمهوری، خلیل الله بحیث قوماندان توپچی غند مهتاب قلعه عبدالقدیر بحیث قوماندان عمومی زاندارم و پولیس مولاداد رئیس اداری اردو محمد سرور در اردو محمد یوسف در اردو ... (از کتاب "قیام و جمهوریت" محمد کریم عطائی صفحه ۱۰ و ۱۱)

کایینه دوم محمد داود که بعد از اضافه از یکسال، باسas آنی ترمیم شد (۱۳۵۴/۷/۵): رئیس دولت، صدراعظم، وزیر خارجه، وزیر دفاع سردار محمد داود

سید عبدالله	معاون وزیر مالیه
دکتر محمد حسن شرق	معاون صدارت
عبدالقدیر نورستانی	وزیر داخله
دکتر عبدالمجید	وزیر عدیله
دکتر عبدالله عمر	وزیر صحیه
عبدالقيوم	وزیر معارف
غوث الدین فایق	وزیر فواید عامه
محمد متواتب آصفی	وزیر معادن و صنایع
محمد خان جلالر	وزیر تجارت
علی احمد خرم	وزیر پلان
عزیز الله واصفی (وفات هفته اول می ۱۳۵۵)	وزیر زراعت
دکتر عبدالرحیم نوین	وزیر اطلاعات
فیض محمد	وزیر سرحدات
انجینیر عبدالکریم عطائی	وزیر مخابرات
سید وحید عبدالله (منشی مجلس وزراء نیز)	معاون وزارت خارجه

سوم: کابینه جدید باساس ماده ۱۲۳ قانون اساسی ذیلاً اعلام شد: ۲۸ حوت ۱۳۵۵ (۱۹۷۷ مارچ) (۱۹)

دگرجنral غلام حیدر رسولی	وزیر دفاع
سید عبدالله	وزیر مالیه
دکتور عبدالمجید	وزیر دولت
پوهاند وفی الله سمیعی	وزیر عدیله
عبدالقدیر	وزیر داخله
پوهاند داکتر غلام صدیق محبی	وزیر تعلیمات عالی
پوهاند داکتر محمد ابراهیم مجید سراج	وزیر تعلیم و تربیه
محمد خان جلالر	وزیر تجارت
عزیز الله واصفی	وزیر زراعت

وزیر معادن و صنایع	عبدالتواب آصفی
ویر فواید عامة	غوث الدین فایق
وزیر اطلاعات و کلتور	پوهاند دکتور عبدالرحیم نوین (ومنشی مجلس وزراء)
وزیر پلان	علی احمد خرم
وزیر مخابرات	انجینیر عبدالکریم عطایی
وزیر صحت عامه	پوهاند دکتور عبدالله عمر
وزیر آب و برق	انجینیر جمیعه محمد محمدی
وزیر امور سرحدات	پوهاند عبدالقيوم
معاون وزیر امور خارجه	سید وحید عبدالله

کابینه چهارم محمد داود خان بعد از انفاذ قانون اساسی در لوبه جرگه (فبروری سال ۱۹۷۶ م) :

(۱۳۵۷/۲/۷-۵۵/۱۲/۲۸)

از صفحه ۱۹ کتاب "قیام و جمهوریت" عبدالکریم عطایی و یادداشت های نویسنده:

وزیر دفاع	جنرال غلام حیدر رسولی
وزیر مالیه	سید عبدالله
وزیر داخله	عبدالقدیر
وزیر صحیه	دکتر عبدالله عمر
ویر فواید عامه	غوث الدین فایق
وزیر تجارت	محمد خان جلالر
وزیر زراعت	عزیز الله واصفی (وفات هفته اول ماه می ۲۰۱۵)
وزیر سرحدات	پوهاند عبدالقيوم
وزیر تعلیمات عالی	دکتر غلام صدیق محبی (وفات ۱۳ جولای ۲۰۰۹)
وزیر خارجه	سردار محمد داود (سید وحید عبدالله در مقام معاون وزارت خارجه)
وزیر عدیله	وفی الله سمیعی (ومنشی مجلس وزراء)
وزیر تعلیم و تربیه	دکتر ابراهیم مجید سراج

وزیر معدن و صنایع	عبدالتواب آصفی
وزیر پلان	علی احمد خرم
وزیر اطلاعات	دکتر عبدالرحیم نوین
وزیر مخابرات	انجینیر کریم عطائی
وزیر آب و برق:	انجینیر جمعه محمد محمدی (وفات ۵ فبروری ۲۰۰۳)
وزیر مشاور(دولت)	دکتر عبدالمجید

نوت: رئیس لویه جرگه عزیز الله واصفی، منشی ها: میرحبیب سهیلی و محمدعلی فیض. (مسئولین دارالانشاء لویه جرگه عبدالهادی الیف و محمد عظیم امینی)

خلق و پرچم: ۷ ثور ۱۳۵۷ (۲۷ اپریل ۱۹۷۸ تا ۲۴ اپریل ۱۹۹۲)

با ساس فرمان شماره (۲) شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان ۱۱ ثور ۱۳۵۷ (اول می ۱۹۷۸) تحت ریاست نورمحمد تره کی رئیس شورای انقلابی: کابینه اول که رسمآ اعلان شد:

رئیس شورای انقلابی	نورمحمد تره کی
معاون شورای انقلابی	ببرک کارمل
معاون صدارت	ببرک کارمل (۱۴ سلطان ۱۳۵۷ سفیر در پراگ)
معاون صدارت و وزیر خارجه: حفیظ الله امین (۱۸/۴/۱۸ ۵۷ منشی دارالانشاء کمیته مرکزی، ۱۱/۱/۱۱ ۵۸/۱ لمری وزیر و وزیر امور خارجه، ۵/۵/۵۸ وزیر دفاع)	(دکترشاه ولی معاون صدارت و وزیر خارجه (۵۸/۵/۶))
وزیر دفاع	معاون صدارت و وزیر مخابرات جگرن محمد اسلم وطنجار. (۱۸/۴/۱۸ وزیر داخله، ۱۱/۱/۱۱ ۵۸/۵/۵ وزیر دفاع)
وزیر دفاع	سید محمد گلابزوی وزیر مخابرات مقرر شد: (۱۳۵۷/۴/۱۸)
وزیر دفاع	دگروال عبدالقدار (بعد وطنجار ۱۱/۱/۵۸، بعد امین مقرر شد ۵/۵/۵۸)
وزیر صحت عامه	دکتر شاه ولی (بعد دکتر صالح محمد زیری (۵/۵/۶))
وزیر داخله	نوراحمد نور (بتاریخ ۴/۴/۵۷ سفیر و نماینده دائمی افغانستان در ملل متحده مقرر شد.)
فقیر محمد	(بعد شیرجان مزدوریار ۱۱/۱/۵۸، وطنجار ۶/۵/۵۸، فقیر محمد (۶/۵/۵۸/۲۳))

دستگیر پنجشیری (بعد جلیلی ۵۷/۶/۶، سالم مسعودی ۵۸/۵/۶)	وزیر تعلیم و تربیه
سلطانعلی کشتمند (بعد عالمیار ۵۸/۱/۱۱)	وزیر پلان
سلیمان لايق - ومنشی مجلس وزراء (راديو با وزارت اطلاعات و کلتور مدغم شد ۷/۹/۱۳۵۷)	وزیر راديو تلویزیون
دکتر صالح محمد زیری (بعد جلیلی ۵۸/۵/۶)	وزیر زراعت
عبدالکریم میثاق	وزیر مالیه
محمدحسن بارق شفیعی (بعد خیال محمد کتوازی ۵۸/۱/۱۱)	وزیر اطلاعات و کلتور
عبدالحکیم شرعی جوزجانی	وزیر عدالیه ولوی حارنواں
دکتر اناهیتا راتب زاد - (این وزارت لغو شد ۲۱/۴/۵۷، اناهیتا در یوگوسلاویا بحیث سفير افغانستان مقرر شد ۱۵/۴/۵۷)	وزیر امور اجتماعی
عبدالقدوس غوربندی	وزیر تجارت
انجینیر محمد اسماعیل دانش	وزیر معادن و صنایع
دگرمن محمد رفیع (به تاریخ اول سنبله ۵۷ گرفتار و دستگیر پنجشیری مقرر شد ۶ سنبله ۵۷)	وزیر فواید عامه
پوهاند محمود سوما	وزیر تحصیلات عالی
نظام الدین تهذیب (بعد صاحب جان صحرائی والی کندز ۶/۶/۵۷، بعد شیرجان مزدوریار، بعد صاحب جان صحرائی والی کندز ۶/۶/۵۷)	وزیر امور سرحدات
سید محمد گلابزوی (۱۷/۴/۵۷)، بعد انجینیر ظریف (۲۳/۶/۵۷)	وزیر مخابرات
صاحب جان صحرائی (۵۸/۵/۶)	وزیر مشاوره
بارق شفیعی (۱۱/۱/۵۸)	وزیر ترانسپورت
شام ۲۶ اسد ۵۷ اعلام شد که توطئه قادر وزیر دفاع، لوی درستیز و میرعلی اکبر کشف و آنها گرفتار شدند.	
شام اول میزان ۵۷ اعلام شد که آقای کشتمند گرفتار شد.	
حکومت دوران خلق و پرچم ۱۴ سال در افغانستان بود (ص ۵۹۴ کتاب اردو و سیاست از محمد نبی عظیمی).	
و: نور محمد تره کی (۲۷ اپریل ۱۹۷۸-۱۴ سپتامبر ۱۹۷۹)	
نهم ثور ۱۳۵۷ (اول ماه می ۱۹۷۸) در دوره نور محمد تره کی: ص ۱۵۲-۱۵۷ کتاب اردو و سیاست اثر نبی عظیمی و یادداشت های نویسنده	

۱- رئیس جمهور، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم ج.د.ا: نور محمد ترہ کی معاون اول رئیس جمهور، معاون اول در مقام شورای انقلابی و صدارت: ببرک کارمل (۱۴ سرطان سفیر در پرائیگ)

معاون صدراعظم و وزیر خارجہ: حفیظ اللہ امین فرزند حبیب اللہ (۱۸ سرطان ۵۷ منشی کمیته مرکزی، ۷ حمل ۵۸ صدراعظم و وزیر خارجہ)

معاون صدارت و وزیر مخابرات: محمد اسلام وطنچار (۱۸ سرطان وزیر داخلہ) (وفات ۲۳ نومبر ۲۰۰۰ در اوکراین)

وزیر دفاع عبدالقادر فرزند محمد اکرم متولد ۱۳۱۴ (۲۶ اسد گرفتار شد)

با لوی درستیز و میر علی اکبر، (وفات در کابل ۲۲ اپریل ۲۰۱۴)

وزیر داخلہ نور احمد نور، (۷ اسد ۱۳۶۷ بحیث سفیر و نمائندہ دائمی افغانستان در سازمان ملل متحد مقرر شد). (۱۸ سرطان وطنچار وزیر داخلہ) (بعداً گلابزوی و مزدوریار بحیث وزیر داخلہ)

وزیر صحت عامہ دکتور شاه ولی

وزیر زراعت و اصلاحات ارضی صالح محمد زیری

وزیر پلانگذاری سلطانعلی کشتمند (اول سنبلہ گرفتار شد)

وزیر مالیہ عبدالکریم میناق

وزیر اطلاعات و کلتور محمد حسن بارق شفیعی

وزیر رادیو و تلویزیون سلیمان لایق (منشی مجلس عالی وزراء نیز) (۷ قوس رادیو با

وزارت اطلاعات مذکور شد) وزارت اطلاعات مذکور شد

وزیر امور اجتماعی و گرزندوی: انہیتا راتبزاد (۱۵ سرطان سفیر در یوگوسلوویا، ۲۲ سرطان

وزیر عدیلیہ و لوی حارنوال: وزارت مذکور انہیتا در المان، ۱ سپتامبر ۲۰۱۴)

وزیر عدیلیہ و لوی حارنوال: عبدالحکیم شرعی جوزجانی

وزیر معادن و صنایع: محمد اسماعیل دانش

وزیر سرحدات نظام الدین تھذیب (عسنبہ تھذیب برکنار و صاحب جان

وزیر آب و برق صحرائی مقرر شد)

وزیر آب و برق محمد منصور هاشمی

وزیر مخابرات محمد اسلام وطنچار (۱۸ سرطان گلابزوی بجاиш مقرر

وزیر تعلیمات عالی	محمود سوما(فرزند علیم گل، متولد ۱۳۱۰ در خوست، وفات
در خارج ۱۸ اکتبر ۱۵۰۲	
تعلیم و تربیه	غلام دستگیر پنجشیری (۶ سنبله عبدالرشید جلیلی)
وزیر تجارت	عبدالقدوس غوربندی (وفات ۶ جون ۲۰۰۱)
وزیر فواید عامه	محمد رفیع (۶ سنبله دستگیر پنجشیری بجایش مقرر و رفیع ۲ سنبله گرفتار شد)
(درین کابینه ۱۳ وزیر خلقی و ۸ وزیر پرچمی شامل بودند)	

{ حفیظ الله امین در روز های پایانی نخستین سال حاکمیت حزب دموکراتیک خلق، ریاست حکومت را بنام لومری وزیر (نخست وزیر با صدراعظم) بدست آورد. او از سوی تره کی مؤظف به تشکیل کابینه شد. امین کابینه خود را که بیشتر از طرفداران و هواداران خودش در جناح خلق بودند روز ۱۱ حمل ۱۳۵۸ خورشیدی (۲۷ مارچ ۱۹۷۹) به تره کی معرفی کرد. امین به عنوان لومری وزیر، همچنان وزارت خارجه را بدست گرفت و سایر وزیران او عبارت بودند از: داکتر شاه ولی معاون لومری وزیر و وزیر صحت عامه، صالح محمد زیری وزیر زراعت و اصلاحات ارضی، دستگیر پنجشیری وزیر فواید عامه، عبدالکریم میثاق وزیر مالیه، محمود سوما وزیر تحصیلات عالی، جگرن اسلم وطنچار وزیر دفاع، عبدالرشید جلیلی وزیر تعلیم و تربیه، عبدالحکیم شرعی جوزجانی وزیر عدیله ولوی سارنوال، منصور هاشمی وزیر آب و برق، انجنیر صدیق عالمیار وزیر پلان سازی، خیال محمد کتوازی وزیر اطلاعات و کلتور، سید محمد گلاب زوی وزیر مخابرات، شیرجان مزدوریار وزیر داخله، انجنیر محمد اسماعیل دانش وزیر معادن و صنایع، عبدالقدوس غوربندی وزیر تجارت، حسن بارق شفیعی وزیر ترانسپورت و صاحب جان صحرایی وزیر سرحدات. در میان وزیران معرفی شده از سوی امین تنها بارق شفیعی عضو جناح پرچم بود که با تبلیغات منفی خود علیه ببرک کارمل رهبر پرچم و مدیحه سرایی برای رهبران جناح خلق مورد اعتماد و الطاف امین قرار گرفت. } (از سایت اینترنتی طرفداران خلق و پرچم)

See more at: http://www.jame-ghor.com/archive/siasi/ePJzk4UI0_andishmand.htm#.U02022013_0044m_ecra_andishmand/

۶ اسد ۵۸: داکترشاه ولی وزیر خارجه و معاون لمری وزیر، صالح محمد زیری وزیر صحیه، محمد اسلم وطنچار وزیر داخله، عبدالرشید جلیلی وزیر زراعت، شیرجان مزدوریار وزیر سرحدات، صاحب جان صحرایی وزیر مشاور، محمد سالم مسعودی وزیر تعلیم و تربیه.

بعد از ترمیم کابینه ۵۸، برکناری وطنچار، گلابزوی، مزدوریار، سروری از اگسا اعلان شد.

ز: حفیظ الله امین بحیث منشی عمومی کمیته مرکزی مقرر شد، بعد ۲۵ سپتامبر ۱۹۷۹) بحیث رئیس شورای انقلابی و لمری وزیر.

به اساس فرمان شماره اول حفیظ الله امین رئیس شورای انقلابی، تمام وزرا بوظایف خود ادامه بدهند.

۲۳: ۵۸ سپتامبر فقیر محمد فقیر وزیر داخله، صاحب جان وزیر سرحدات، انجنیر طریف والی ننگرهار بحیث وزیر مخابرات

۲۴: ۱۳۵۸: کام به خاد (خدمات اطلاعات دولتی) تبدیل شد.

تعیین سفر: ۲۵: ۱۳۵۷ نبی وستی سفیر در پولند، ۱۵: حوت محمد انور کاکر سفیر در بنگله دیش، ۲۰: حوت فتح گل مومند سفیر در برلین، ۲۴: ثور ۵۸ داکتر احسان روستامی سفیر در جاگارتا، ۳۰: جوزا ۵۸ بسم الله سهیاک سفیر در ملل متحد، سالم مسعودی سفیر در پاریس، ۳۰: اسد نظیف الله نهضت سفیر در کیوبا.

بعد جیلانی باختی سفیر در بوداپست، داکتر حسن شرق سفیر در هند. ۵۹: ۱۳۵۸ عبدالمهادی مکمل سفیر در بغداد، سید عبدالرازق عابدی سفیر انقره، اسدالله سروری سفیر اولانباتور، عبدالروف بینوا سفیر در طرابلس لیبیا.

(از کتاب اردو و سیاست، اثر نبی عظیمی)

حفیظ الله امین (۲۷ مارچ ۱۹۷۹ = ۱۱ حمل ۱۳۵۸)	۲- لمری وزیر (صدراعظم)
حفیظ الله امین	وزیر امورخارجه
حفیظ الله امین	وزیر دفاع
داکتر شاه ولی	معاون صدراعظم و وزیر صحت عامه
داکتر صالح محمد زیری	وزیر زراعت
دستگیر پنجشیری	وزیر فواید عامه
عبدالکریم میثاق	وزیر مالیه
محمود سوما	وزیر تحصیلات عالی

اسلم وطنجار	وزیر دفاع
عبدالرشید جلیلی (منشی مجلس عالی وزراء نیز)	وزیر تعلیم و تربیه
عبدالحکیم شرعی جوزجانی	وزیر عدله و لوی حارنووال
نصرور هاشمی	وزیر آب و برق
انجمنیر صدیق عالمیار	وزیر پلان سازی
خيال محمد کتوازی (وفات ۱۲ فبروری ۲۰۱۳ در هلند)	وزیر اطلاعات و کلتور
سید محمد گلابزوی	وزیر مخابرات
شيرجان مزدور یار	وزیر داخله
محمد اسماعیل دانش	وزیر معادن و صنایع
عبدالقدوس غوربندی (وفات ۶ جون ۲۰۱۲)	وزیر تجارت
حسن بارق شفیعی (تنها عضو پرچم)	وزیر ترانسپورت
صاحب جان صحرائی	وزیر سرحدات

(از یادداشت های نویسنده:)

کابینه حفیظ الله امین (میزان ۱۳۵۸) (۱۴ سپتامبر ۱۹۷۹-۲۷ دسامبر ۱۹۷۹)	حفیظ الله امین
رئیس شورای انقلابی و صدراعظم	دکتر شاه ولی
وزیر خارجه	دکتر صالح محمد زیری
وزیر صحت عامه	محمود سوما
وزیر تحصیلات عالی	عبدالحکیم شرعی جوزجانی
وزیر عدله	محمد حسن بارق شفیعی
وزیر ترانسپورت و توریزم	محمد صدیق عالمیار
وزیر پلان	خيال محمد کتوازی
وزیر اطلاعات و کلتور (وفات ۱۲ فبروری ۲۰۱۳)	عبدالقدوس غوربندی
وزیر تجارت (وفات ۶ جون ۲۰۰۱)	عبدالرشید جلیلی
وزیر زراعت (و منشی مجلس عالی وزراء)	فقیر محمد فقیر
وزیر داخله	محمد سالم مسعودی
وزیر تعلیم و تربیه	

وزیر سرحدات	صاحب جان صحرائی
وزیر مخابرات	انجمنیر ظریف
وزیر معادن و صنایع	محمد اسماعیل دانش
وزیر آب و برق	منصور هاشمی
وزیر فواید عامه	دستگیر پنجشیری
وزیر مالیه	عبدالکریم میناق

ج: ببرک کارمل (۲۷ دسامبر ۱۹۷۹ - ۲۴ نوامبر ۱۹۸۶) (عجدی ۵۸-۱۴/۲/۱۳۶۵) (با آمدن عساکر شوروی (۲۷ دسامبر ۷۹-۲۴ نوامبر ۸۶) (وفات کارمل دسامبر ۱۹۹۶ (قوس ۱۱) در روسیه)

ببرک کارمل (دوره ریاست جمهوری از ۲۷ دسامبر ۱۹۷۹ - ۲۴ نوامبر ۱۹۸۶) (۶ جدی ۵۸-۱۴ ثور ۱۳۶۵)

ببرک کارمل ۲۷ دسامبر ۱۹۷۹ - ۱۱ جون ۱۹۸۱	رئيس جمهور و صدراعظم :
اسد الله سروری	معاون صدراعظم
سلطانعلی کشتمند	معاون صدراعظم و وزیر پلان:
محمد رفیع فرزند محمدشرین متولد ۱۳۲۰	وزیر دفاع
سید محمد گلابزوی	وزیر امور داخله
شاه محمد دوست فرزند دوست محمد متولد ۱۳۰۸	وزیر امور خارجه
اناهیتا راتبزاد	وزیر تعلیم و تربیه
عبدالوکیل	وزیر مالیه
شیرجان مزدور یار فرزند عبدالله متولد ۱۳۲۵.	وزیر ترانسپورت
فیض محمد	وزیر سرحدات و قبایل
محمد خان جلالر (دیگر اعضای حکومت بعداً اعلام شد)	وزیر تجارت
ص ۶۳۶ کتاب یادداشت های سیاسی و رویدادهای تاریخی،	
اثر سلطانعلی کشتمند.	
دستگیر پنجشیری	وزیر فواید عامه
صالح محمد زیری	وزیر زراعت

نور احمد نور

وزیر داخله

بتاریخ ۳۱ دسامبر ۱۹۷۹ اعضاى جدید کابینه اعلان شد: ص ۶۳۷ کتاب کشتمند

محمد اسلم وطنچار فرزند محمد عالم متولد ۱۳۲۵ وزیر مخابرات

(وفات ۲۰۰۰ در اوکراین)

عبدالمجید سربلند فرزند سربلند متولد ۱۳۱۹ (وفات ۲۵ جون ۲۰۱۱ در امارات متحده عربی) وزیر اطلاعات و کلتور

عبدالرشید آرین وزیر عدليه

محمد اسماعيل دانش فرزند على اکبر متولد ۱۳۱۷ وزیر معادن و صنایع

راز محمد پکتین (فرزند انوار خان) متولد ۱۳۱۷ وزیر آب و برق

پوهاند گلداد وزیر تحصیلات عالي و مسلکي:

نظر محمد فرزند هنرگل متولد ۱۳۲۹ وزیر فواید عامه

پوهاند داکتر محمد ابراهيم عظيم فرزند محمد عظيم متولد ۱۳۰۱ وزیر صحبت عامه

فضل الرحيم مهمند فرزند عبدالرحيم (وفات جون ۲۰۱۲ در امریکا) وزیر زراعت و اصلاحات ارضی:

سلطانعلی کشتمند ۱۱ جون ۱۹۸۸ می ۲۶-۸۱ (۱۳۶۷/۳/۲۱ - ۶۰/۳/۲۱) در جلسه فوق العاده
شورای انقلابی بحیث صدراعظم مقرر شد. (دور اول)صدراعظم، معاونين صدارت، وزراء، روسای کميته هاي دولتي و ادارات که در بست خارج رتبه
مقرر بودند:

سلطانعلی کشتمند فرزند نجف على متولد ۱۳۱۶ صدراعظم

جنزال نظر محمد (قبلاً جنزال رفيع) معاون اول

سید امان الدين امين معاون صدارت

گلداد فرزند بهرام خان متولد ۱۳۲۱ معاون صدارت

محمد حکیم (وفات دسامبر ۲۰۱۴) معاون صدارت

عبدالحميد محتاط معاون صدارت

سید نسيم ميهن پرست فرزند سيد محمد عظيم معاون صدارت

محمد عزيز فرزند غلام نبي معاون صدارت

محبوب الله کوشانی (رئیس کمیسیون پلانگذاری)	معاون صدارت
دکتر محمدحسن شرق (ریس کمیسیون عودت کنندگان)	معاون صدارت
دکتر نجیب الله مسیرفرزند حبیب الله (در نمایندگی شورای وزیران در بلخ)	معاون صدارت
جنرال محمد رفیع فرزند محمدشرين متولد ۱۳۲۰	وزیر دفاع
سید محمد گلابزوی فرزند گلاب خان .	وزیر امور داخله
غلام فاروق یعقوبی فرزند خان محمد عبدالوکیل فرزند محمدحریف متولد ۱۳۲۴ (قبلًا شاه محمد دوست)	وزیر امنیت دولتی
محمد اسلام وطنچار فرزند محمد عالم متولد ۱۳۲۵ .	وزیر امور خارجه
سلیمان لا یق(غلام مجدد) فرزند عبدالغنى متولد ۱۳۰۹ . (قبلًا فیض محمد)	وزیر مخابرات
محمد اکبر سورماج نظر محمد هنرگل متولد ۱۳۲۹ .	وزیر امور ملیت ها
عبدالرحیم کاروال (قبلًا شیرجان مزدوریار) (وفات کاروال عجون ۱۲ درهالند)	وزیر امور ساختمانی
محمد عزیر نگهبان (تاریخ تقرر ۱۴ حمل ۱۳۶۵)	وزیر ترانسپورت
راز محمد پکتین فرزند انار خان متولد ۱۳۱۷	وزیر هوانوردی ملکی
احمد شاه سرخابی فرزند غلام محی الدین متولد ۱۳۲۰	وزیر انرژی برق
غلام فاروق کوبکیوال داکتر عبدالواحد سرابی	وزیر ابیاری و منابع آب
محمد اسرائیل راسی عبدالصمد قیومی فرزند عبدالغفور (قبلًا آناهیتا راتب زاد ، دستگیر پنجشیری)	وزیر زراعت و اصلاحات ارضی
دکتر محمد کبیر فرزند محمد یونس (قبلًا عبدالوکیل)	وزیر تحصیلات عالی و مسلکی
محمد اسحاق کاوه (قبلًا اسماعیل دانش فرزند علی اکبر	وزیر تعلیمات تحقیکی حرفی
محمد خان جلالر فرزند صوفی خان متولد ۱۳۱۵ .	وزیر تعلیم و تربیه
وزیر مالیه	وزیر تجارت
وزیر معادن و صنایع	وزیر معادن و صنایع

متولد ۱۳۱۷، نجیب الله مسیر)	
وزیر صنایع خفیفه و مواد غذائی: فتح محمد ترین (قبلًا لمر احمد لمر)	
وزیر بهادر (قبلًا نبی کامیار فرزند غلام سخی متولد ۱۳۱۰)	وزیر صحت عامه
محمد بشیر بغلانی (قبلًا عبدالوهاب صافی)	وزیر عدیله
مولوی عبدالجمیل ظریفی (قبلًا مولوی عبدالولی حجت فرزند عبدالعلی وفات نوامبر ۲۰۰۵))	وزیر شئون اسلامی و اوقاف:
سید اکرام پیگیر	وزیر همکاری های مستقیم:
سرجنگ حاجی	وزیر مشاور
در در (والی هرات)	در در (والی هرات)
فقیر محمد یعقوبی فرزند خان محمد متولد ۱۳۰۹	در در
دکتر نعمت الله پژواک	در در

مقرری ها در بست خارج رتبه:

خلیل جلال	معاون اول کمیته عودت مهاجرین:
انجینیر سلطان حسین	معاون کمیته پلانگذاری
سید مرتضی فرزند میرسید.	معاون کمیته پلانگذاری
عبدالبصیر رنجبر فرزند عبدالکریم تاریخ تقرر ۱۳۶۴/۳/۱۳ (قبلًا محمد حکیم)	رئیس دافغانستان بانک
جیلانی کارگر (قبلًا صمدی، مسیر، سید مرتضی) (وفات جیلانی کارگر ۱۲۹ اپریل ۲۰۱۴ در هلند)	رئیس اداره امور شورای وزیران:
سخی طاهر (وفات ۲۱ آگوست ۱۹۹۷ در بامیان)	رئیس دفتر صدراعظم
میر محمد حسن (وفات در کابل ۷ جولای ۲۰۱۶)	رئیس اداری صدارت
محمد شریف شریفی (قبلًا داکتر کبیر فرزند محمد یونس، عثمان راسخ، لمراحمد)	رئیس کمیته اجرایی شهرکابل (شاروال): آدینه سنگین (قبلًا عبدالیانی)
احمد بشیر رویگر (قبلًا حیدر مسعود فرزند سید محمد سرور، حضرت همگر، محمد اکبر کرگر)	رئیس کمیته دولتی رادیو تلویزیون:
عبداللطیف ناظمی	رئیس کمیته دولتی کلتور

محمد اکبر کرگر	رئیس کمیته دولتی طبع و نشر
اسدالله کاووش	رئیس کمیته دولتی کاروتابیانات اجتماعی:
سرور یورش (قبلًا قادر مل)	رئیس کمیته دولتی آژانس باختز:
لمر احمد لمر	رئیس اداره مرکزی گمرکات
خدای نور باور	رئیس اتحادیه دهقانان
غلام محی الدین شهباز فرزند شهبازخان	رئیس اداره مرکزی احصائیه
فدا محمد دهنشین	رئیس اداره نظارت بر تبلیغ و ترویج جمعی:
نظر محمد سرمند (قبلًا صمد قومی، غلام رحمن)	رئیس اداره امور ارگانهای محلی
بشیر بغلانی فرزند محمد کبیر بتاریخ ۱۳۶۲/۷/۲۰ مقرر شده	وزیر عدیله
ولی محمد عبدالیانی فرزند شیر احمد بتاریخ ۱۳۶۲/۱/۱۶ مقرر شده	رئیس ارگانهای محلی
دکتر سید امیرشاه ذره فرزند سید سکندرشاه بتاریخ ۱۳۶۱/۱/۲۱ مقرر شده	رئیس آژانس باختز
داؤد کاویان فرزند محمد محسن بتاریخ ۱۳۶۴/۳/۱۳ مقرر شده	رئیس آژانس باختز
عبدالالصیر رنجبر فرزند عبدالکریم بتاریخ ۱۳۶۴/۳/۱۳ مقرر شده	رئیس دافغانستان بانک

ط: حاجی محمد حمکنی رئیس جمهور مؤقت (از ۲۴ نوامبر ۸۵ - ۳۰ سپتامبر ۸۷)

ی: داکتر نجیب الله ولد اختر محمد (۳۰ سپتامبر ۱۹۸۷ - ۱۶ اپریل ۱۹۹۲) (بتاریخ ۱۴/۲/۶۵) در پلینیوم ۱۸ کمیته مرکزی بحیث رهبر حزب عوض ببرک کارمل تعیین شد، در لوبه جرگه قوس ۱۳۶۶ بحیث رئیس جمهور تعیین شد، بتاریخ ۷۱/۱/۲۷ نجیب استعفی داد. (وفات داکتر نجیب و احمدزی برادرش توسط طالبان در کابل ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۶)

داکتر عبدالواحد سرابی (وزیر مشاور صدارت) بحیث معاون ریاست جمهوری مقرر شد: ۱۸ جدی ۱۳۶۹

داکتر محمد حسن شرق (از ۲۷/۳/۸۷ الی ۳۰/۱/۸۸) - ۲۰ فبروری ۱۹۸۹

دکتر محمد حسن شرق ولد غلام محمد خان	۱-صدراعظم
سید امان الدین امین	معاون صدارت
محمد سرور منگل فرزند منگل.	رر رر
محبوب الله کوشانی	رر رر
دکتر حمید الله طرزی	وزیر مالیه
سید محمد گلابزوی (وطنجار ۱۳۶۷/۸/۲۳)	وزیر داخله
نور احمد بريج (اعجازی ۱۳۶۸/۴/۲۸)	وزیر تحصیلات عالی
غلام فاروق یعقوبی	وزیر امنیت دولتی
دکتر عبدالفتاح نجم (وفات ۱۶ جنوری ۲۰۱۵)	وزیر صحت عامه
عبدالوکیل	وزیر خارجه
محمد خان جلالر	وزیر تجارت
انجینير سلطان حسین	وزیر پلان
محمد غفران	وزیر زراعت
سلیمان لايق	وزیر سرحدات
عبدالغفار فراهی	وزیر عودت مهاجرین
غلام رسول رسولی	وزیر تعلیم و تربیه
پاچاگل وفادار	وزیر هوانوردی ملکی
محمد عزیز (خلیل الله: ۱۳۶۷/۹/۲۹)	وزیر ترانسپورت
محمد اسحق کاوہ	وزیر معادن و صنایع
راز محمد پکتین	وزیر آب و برق
نظر محمد	وزیر ساختمانی
اسلم وطنجار (میر عظم الدین ۱۳۶۷/۹/۲۹ " وفات ۲۲ فبروری ۲۰۱۰)	وزیر مخابرات
وزیر احیا و انکشاف دهات	محمد اصف ظاهر
دوست محمد فضل	وزیر صنایع خفیفه
محمد بشیر بغلانی	وزیر عدله
شهنواز تنی (۶۷/۵/۲۵)	وزیر دفاع
احمد بشیر رویگر (۶۷/۴/۱۹)	وزیر اطلاعات و کلتور

وزیر مشاور	دکتر نعمت الله پژواک (و منشی مجلس عالی وزراء)	
رر رر	سرجنگ حاجی	
رر رر	فقیر محمد یعقوبی (در ماه قوس ۶۷ عضو رابط پارلمانی هم شد)	
رر رر	شاه محمد دوست (نماینده افغانستان در ملل متحد). (بعد نوراحمد نور ۶۷/۵/۷ در ملل متحد)	
شاروال کابل:	جنral محمد حکیم	
	سفر خالقیار به اتحاد شوروی از ۲۸ سنبله تا ۲ میزان ۶۷ سفر به امریکا از ۲۲ عقرب ۶۷	
	سفر دکتر نعمت الله پژواک به اتحاد شوروی ۱۳۶۷/۶/۲۴.	
با اعلان حالت اضطرار (تاریخ ۱۱/۳۰ ۱۳۶۷) ۲۱ فبروری ۱۹۸۹ از طرف دکتر نجیب الله، عوض		
دکتر محمد حسن شرق، آقای کشتمند دور دوم بحیث <u>صدراعظم</u> توظیف شد: با ۸ وزیر		
جدید.وفات داکتر نجیب دسامبر ۱۹۹۶.		
۲-صدراعظم سلطانعلی کشتمند		
معاون سید امان الدین امین		
معاون محمد سرور منگل		
معاون محبوب الله کوشانی		
وزیر مالیه داکتر حمید الله طرزی		
وزیر داخله وطنچار (قبلًاً گلانزوی)		
وزیر تحصیلات عالی محمد اسمعیل دانش (بعد مهر محمد اعجازی ۱۳۶۸/۴/۲۸)		
وزیر امنیت دولتی غلام فاروق یعقوبی		
وزیر صحت عامه داکتر ذره (قبلًاً داکتر عبدالفتاح نجم)		
وزیر خارجه عبدالوکیل		
وزیر تجارت برهان غیاثی		
وزیر پلان انجنیر سلطان حسین		
وزیر زراعت محمد غفران		
وزیر سرحدات سلیمان لا یق		
وزیر عودت مهاجرین سید اکرم پیگیر (قبلًاً عبدالغفار فراهی)		
وزیر تعلیم و تربیه خدایداد بشرمل (قبلًاً غلام رسول رسولی)		

شیرجان مزدور یار (قبلاً پاچاگل وفادار)	وزیر هوانوردی ملکی
خلیل الله	وزیر ترانسپورت
محمد اسحق کاوه	وزیر معاون وصنائع
راز محمد پکتین	وزیر آب و برق
نظر محمد	وزیر ساختمانی
محمد اسلم وطنجار	وزیر مخابرات
محمد آصف ظاهر	وزیر احیا و انکشاف دهات
عبدالله بهار	وزیر صنایع خفیفه
محمد بشیر بغلانی	وزیر عدیله
شهنواز تنی	وزیر دفاع
عبدالغفور باهر	وزیر شئون اسلامی
احمد بشیر رویگر	وزیر اطلاعات و کلتور
نعمت الله پژواک (و منشی مجلس وزراء)	وزیر مشاور:
فضل الحق خالقیار (و والی هرات)	در در
سرجنگ حاجی	در در
فقیر محمد یعقوبی	در در
شاه محمد دوست	در در
نور احمد بربج	در در
دکتر شاه ولی (۶۷/۱۲/۱۵)	در در

محمود بریالی بحیث معاون اول صدارت: سلطان ۱۳۶۸ (وفات ۵ دسامبر ۲۰۰۶ در المان)

محمد حکیم شاروال کابل بحیث معاون صدارت: ۱۳۶۸/۵/۳۰

عبدالکریم میناق بحیث شاروال کابل: ۱۳۶۸/۵/۳۰

مهرمحمد اعجازی وزیر تحصیلات عالی و مسلکی: ۱۳۶۸/۴/۲۸

عبدالغفور باهر وزیر شئون اسلامی (سبکدوش شد: ۶۸/۹/۲۸)

محمد اسلم وطنجار وزیر داخله بحیث وزیر دفاع مقرر شد: ۶۸/۱۲/۱۶

راز محمد پکتین وزیر آب و برق بحیث وزیر داخله: ۱۳۶۸/۱۲/۱۶ سرپرست وزارت آب و برق هم.

سیلانی بحیث سرپرست وزارت شئون اسلامی: ۱۳۶۹/۲/۱۸

۳-سلطانعلی کشتمند از ۱۰ جون ۱۹۸۱ - ۲۶ می ۱۹۸۸ در زمان ریاست جمهوری ببرک کارمل و ریاست جمهوری داکتر نجیب الله، بحیث صدراعظم افغانستان.

معاونین صدراعظم و عده ای از وزرا (از کتاب آقای کشتمند نقل شده است: ص ۷۶۹ تا ۷۷۲)

معاونان صدراعظم :

پوهاند گلداد	سید امان الدین امین
دکتور خلیل احمد ابوع فرزند احمدخان متولد ۱۳۱۰	محبوب الله کوشانی
انجیری محمد عزیز	محمد بربالی
محمد رفیع	عبدالمجید سربلند
دکتور محراب الدین پکتیوال فرزند مقبول متولد ۱۳۱۲	محمد سرور منگل
نظر محمد (سابق وزیر دفاع) فرزند آقامحمد	دکتور محمد حسن شرق
محمد حکیم سروری	دکتور عبدالواحد سرابی
سید نسیم میهن پرست	دکتور نجیب الله مسیر

اسماء عده ای از وزراء مشاور و روسای دوایر در بست خارج رتبه (وزیر):

فقیر محمد یعقوبی

تواب بارک

دکتور شاه ولی

میرمحمد صدیق فرهنگ

داکتر نعمت الله پژواک (قبلأ وزیر معارف، وزیر داخله)

داکتر عبدالواحد سرابی بعداً بحیث وزیر تحصیلات عالی و مسلکی، معاون صدراعظم، معاون

رئیس جمهور (قبلأ وزیر معادن و صنایع و وزیر پلانگذاری)

عبدالصمد سلیم

حمید الله طرزی

سرجنگ حاجی

معاون صدارت و وزیر اطلاعات و کلتور: عبدالmajid سربلند

معاون صدارت و وزیر تحصیلات عالی: گلداد

شاه محمد دوست

وزیر خارجه

عبدالوهاب صافی	وزیر عدليه و لوی حارنوال
سلیمان لایق(غلام مجدد)	وزیر امور اقوام و قبایل
فقیر محمد یعقوبی (بعداً خدایداد بشرمل)	وزیر تعلیم و تربیه
محمد خان جلالر (بعداً برهان غیاثی فرزند غیاث الدین)	وزیر تجارت
عبدالوکیل (بعداً دکتور محمد کبیر)	وزیر مالية
پدکتور صالح محمد زیری (بعداً عبدالغفار لکنواز) فرزنده غلام صدیق)	وزیر زراعت
عبدال قادر آشنا (تاریخ تقرر ۱۳۶۴/۳/۱۳)	رئيس کمیته اطلاعات و کلتور
دکتر محمد حیدر مسعود	رئيس کمیته دولتی رادیو تلویزیون
دکتور سعید افغانی	رئيس شئون اسلامی
رئيس شورای مرکزی اتحادیه های صنفی: عبدالستار پردلی	رئيس اتحادیه هدقانان
محمد کبیر مزاری	(درین دوره وظیفه منشی مجلس وزراء را آقای دکتر مسیر رئیس و دستگیر صادقی معاون اداره امور انجام میدادند)
روسای اداره امور شورای وزیران:	آدینه سنگین
سید مرتضی	
دکتر نجیب الله مسیر	
غلام جیلانی کارگر	
معاونین اداره امور شورای وزیران دستگیر صادقی و محمد شریف شریفی(دربست مأ فوق رتبه).	

۴- فضل الحق خالقیار(متولد ۸ مارچ ۱۹۳۴) از ۲۱ اپریل ۱۹۹۰-۱۹۹۲ اپریل ۱۹۹۲
 (۱۷ ثور ۱۳۶۹ باثر فرمان دکتر نجیب الله، آقای خالقیار بحیث صدراعظم توظیف شد و بتاریخ ۷/۳/۱۳۶۹ از شورای ملی رای اعتماد گرفت. بتاریخ ۲۶/۸/۱۳۷۰ در اسامبله عمومی ملل متحد در نیویارک از جانب افغانستان بیانیه ایراد نمود.

فضل الحق خالقیار (از ۷/۳/۱۳۶۹ - ۵/۲/۱۳۷۱) ۲۱ اپریل ۱۹۹۲	صدراعظم
محمود بریالی	معاون اول

دکتر عبدالواحد سرابی	معاون و وزیر پلان
دکتر نعمت الله پژواک	معاون صدارت
عبدالقيوم نورزی	معاون صدارت
سرور منگل	معاون صدارت
محبوب الله کوشانی	معاون صدارت
مصطفومه عصمتی وردک	وزیر تعلیم و تربیه
غلام محبی الدین دریز	وزیر عدله
مهر محمد اعجازی	وزیر صحت عامه
عبدالوکیل	وزیر خارجه
راز محمد پکتین	وزیر داخله
صالحه فاروق اعتمادی	وزیر کار و امور اجتماعی
محمد حکیم	وزیر مالیه
محمد اسلم وطنجار	وزیر دفاع
غلام فاروق یعقوبی	وزیر امنیت دولتی
محمد صدیق سیلانی	وزیر شئون اسلامی و اوقاف
غلام محبی الدین شهباز	وزیر احصائیه مرکزی
سرجنگ حاجی	وزیر سرحدات
محمد غفران	وزیر زراعت
محمد انور دوست	وزیر صنایع خفیفه
فقیر محمد نیکزاد	وزیر ساختمانی
عبدالصادم صلاح	وزیر معادن و صنایع
حمید الله طرزی	وزیر هوانوردی ملکی
سید نسیم علوی	وزیر مخابرات
میر عبدالغفور رحیم	وزیر آب و برق *
احمد بشیر رویگر	وزیر اطلاعات و کلتور
وزیر تحصیلات عالی و مسلکی محمد انور شمس	وزیر عودت کنندگان
فتح محمد ترین	

وزیر تجارت	ذکیم شاه
وزیر احیا و انکشاف دهات	حیات الله عزیزی
وزیر ترانسپورت	خلیل الله
وزیر مشاور	نوراحمد بريح
وزیر رر	فقیر محمد يعقوبی
رر رر	داكتر شاه ولی
رر رر	سید اکرام پیگیر

تغییرات :

دکتر سرابی	دکتر سرابی	دکتر سرابی بحیث معاون رئیس جمهور:
عبدالاصمد سلیم	عبدالاصمد سلیم	معاون صدارت عوض داکتر سرابی
محمد انور ارغندیوال	محمد انور ارغندیوال	معاون صدارت عوض داکتر نعمت الله پژواک
غلام محی الدین شهباز وزیر پلان	غلام محی الدین شهباز وزیر پلان	عضو داکتر سرابی
محمد نذیر شهیدی	محمد نذیر شهیدی	وزیر احصائیه مرکزی
ودیر صافی وزیر هوانوردی	ودیر صافی وزیر هوانوردی	ملکی عوض حمید الله طرزی
محمود بریالی معاون صدارت سبکدوش شد:		

مجاهدین: ۲۴ اپریل ۱۹۹۲ - ۵ دسامبر ۲۰۰۱

ک: حضرت صبغت الله مجددی

کاینه حضرت صبغت الله مجددی فرزند میان محمد معصوم مجددی، اولین رئیس جمهوری (مجاهدین): ۲۴ اپریل ۹۲ (ص ۶۰۴ کتاب اردو و سیاست درسه دهه اخیر افغانستان، اثر نبی عظیمی)

وزیر دفاع ملی	احمد شاه مسعود
وزیر خارجه	سیدسلمان گیلانی
معاون صدارت و وزیر داخله	احمد شاه احمدزی
وزیر مالیه	حمید الله طرزی
وزیر صحت عامه	دکتور نجیب مجددی
وزیر امنیت دولتی	جنرال یحیی نوروز

وزیر هوانوردی ملکی	دکтор عبدالرحمن
وزیر اطلاعات و کلتور	صدیق چکری
وزیر فواید عامه	یاسر
لوی درستیز	جنرال عبدالرحیم وردک
قومندان عمومی ژاندارم و پولیس	عبدالحق
رئیس ترافیک کابل	دیدار
<u>کابینه مجددی</u> که بتاريخ ۱۳۷۱/۲/۱۵ اعلان شد:	
صیفت الله مجددی	رئیس مؤقت دولت اسلامی افغانستان.
ستر جنرال احمد شاه مسعود	وزیر دفاع
جنرال محمد یحیی نوروز	سرپرست وزارت امنیت ملی
آفای یاسر	وزیر ساختمانی
دکتر فاروق شاهرخ	رر آب و برق
سید سلمان گیلانی	رر خارجه و معاون صدارت
دکتر موسی توانا	رر تعلیمات عالی
انجینیر احمد شاه احمدزی	رر داخله و معاون صدارت
محمد صدیق چکری	رر اطلاعات و کلتور
ق. محمد انور	رر حمایت شهدا و معلولین
عبدالاحد کرزی	رر سرحدات
ذبیح الله حبیب	رر انکشاف دهات
انجینیر محمد اکرم	رر مخابرات
مولوی محمد ارسلان	رر شئون اسلامی و اوقاف (وفات ۱۳۱۲ می ۲۰۱۲)
جنرال حمید الله رحیمی	رر مالیه
مولوی جلال الدین حقانی	رر عدلیه (فوت شد جون ۲۰۰۷)
حاجی عبدالحفیظ بیگ	رر اعمار شهر ها
رحمت الله واحد یار	رر عودت کنندگان
حاجی سلیمان یاری	رر صنایع خفیفه و مواد غذائی

دکتر نجیب الله مجددی	رر صحت عامه
مولوی عبدالمنان	رر امور اجتماعی
وکیل شهباز	رر تجارت
عبدالقيوم	رر تعليم و تربیه و معاون صدارت
محمد میر	رر مشاور در ریاست دولت
دکتر عبدالحی الهی	رر مشاور (وفات ۴ اکتوبر ۲۰۰۳)
شیخ نوراحمد تقسی	رر مشاور
حمید الله طرزی	رر مشاور
سید محمد علی جاوید	رر پلان
آقای هادی	رر زراعت

دکتر محمد اکبر سهها سرپرست وزارت صحت عامه (بتاریخ ۲ فبروری ۲۰۱۵ در امریکا وفات نمود)

ل: پروفیسور برهان الدین رباني بهیث رئیس مؤقت دولت اسلامی اشغال وظیفه کرد: ۱۳۷۱/۴/۷ (۲۰۰۱-۱۹۹۲ اپریل-دسامبر ۱۲۳)

قسیم فهیم	رئیس امنیت ملی مربوط ریاست دولت اسلامی (وفات ۹ مارچ ۲۰۱۴)
دکتر عبدالرحمن	سرپرست وزارت هوانوردی ملکی (وفات فبروری ۲۰۰۲)
حاجی دین محمد	وزیر تعليم و تربیه و معاون صدراعظم
دکتر یعقوب بارکزی	رر صحت عامه (تقرر ۱۵ می ۱۹۹۵، وفات ۱۰ جولای ۲۰۰۱)
مولوی احمد نظر بلخی	رر امور اجتماعی
دکتر عبدالواحد سرابی	رر تجارت (۷۱/۷/۳)
سید اسحق گوهري	رر احیا و اکشاف دهات
عبدالرحیم کریمی معین	رر ساختمانی
انجینیر یعقوب لعلی	رر معدن و صنایع
محمد خلیل زهاد	رر ترانسپورت
حمید الله طرزی	رر مشاور

وزارت شئون اسلامی و اوقاف بنام (وزارت ارشاد و اوقاف تعدل شد: میزان ۱۳۷۱)

م: رهبران جهادی از (۱۰ تا ۳۱ نور ۱۳۷۲) در جلال آباد جمع شده ترکیب کابینه را از بی بی سی چنین اعلام کرد:	
رئیس جمهور و وزیر دفاع	استاد ربانی
صدراعظم و وزیر داخله	حکمتیار (به عوض او صبور فربد بحیث صدراعظم از ۶ جولای ۱۹۹۲)
وزیر مخابرات	قاضی محمد امین وقاد (از حزب اسلامی)
رر ساختمانی (اعمار مجدد) انجینیر فیض محمد رر	
رر عدیله	مولوی حقانی (از حزب اسلامی خالص)
رر اطلاعات و کلتور	دین محمد رر
در تعلیم و تربیه	مولوی جلیل الله مولوی زاده (از حرکت انقلاب اسلامی) (بعداً لوی خارنوال طالبان)
در حج و اوقاف	محمد ارسلان رحمانی از حرکت اسلامی (بعداً معاون صدارت) (وفات ۱۳۱۲ می)
در تحصیلات عالی	پوهاند سید عمر منیب از اتحاد اسلامی
در شهرسازی	انجینیر احمد شاه احمدزی از اتحاد اسلامی (بعداً برای سه سال سرپرست صدارت)
در خارجه	هدایت امین ارسلان از محاذ ملی
در سرحدات	سید سلمان گیلانی از محاذ ملی (بعداً معاون صدارت و وزیر خارجه)
در زراعت	سید نور الله عمامد از جمعیت اسلامی
در آب و برق	سید محمد ایوب رر
در پلان	سید محمد علی جاویداز حرکت اسلامی
در کار و امور اجتماعی	سید حسین انوری رر
در صحت عامه	سید محمد امین فاطمی از نجات ملی
در هوانوری ملکی	حشمت الله مجددی رر رر
در مالیه	عبدالکریم خلیلی از حزب وحدت
در تجارت	حیات الله بالاغی رر رر
در معادن و صنایع	محمد یعقوب لعلی
در صنایع خفیفه	انجینیر محمد بشیر (بعداً معین و سرپرست وزیر)

سید اسحق گوهری	رر انکشاف دهات
دکتر فاروق اعظم	رر عودت مهاجرین
خلیل الله زهاد (بعداً معین و سرپرست وزیر)	رر ترانسپورت
دکتر حمید الله طرزی	وزیر مشاور

۱ - عبدالصبور فرید بحیث صدراعظم اشغال وظیفه کرد ۱۵/۷۱/۴ (از عجولای ۱۹۹۲ اما در چوکی صدارت نرسید) صبور به عوض انجنییر گلبدين حکمتیار توظیف شده بود.(وفات صبور ۲۰۰۷ می)

ن: کابینه پروفیسور برهان الدین ربانی رئیس جمهور دولت اسلامی افغانستان دوره اول زعامت از ۲۸ جون ۱۹۹۲ تا ۳۱ اکتوبر ۱۹۹۲ (لست کابینه ۱۳۷۵/۵/۱۱ = ۱۹۹۶/۵/۱۶) (وفات استاد ربانی ۲۰ سپتامبر ۲۰۱۱)

دوره دوم زعامت استاد ربانی: ۳۰ دسامبر ۱۹۹۲- ۱۷ اکتوبر ۲۰۰۱
رئیس جمهور پروفیسور برهان الدین ربانی

۲ - کابینه: صدارت: گلبدين حکمتیار فرزند حاجی عبدالقادر ۱۷ جون ۹۳ جون ۹۴ ، متولد ۱۹۹۲ عقرب ۱۳۲۶ در ولسوالی امام صاحب ولايت قندز: (به عوض او احمد شاه احمدزی سرپرست صدارت از جون ۱۹۹۲)

هدایت امین ارسلان	وزیر خارجه
دکتر یعقوب بارکزی (تقرر ۱۵ می ۱۹۹۵)	وزیر صحت عامه
قاضی عبدالباری (بعداً حارنپوه محمد قاسم)	وزیر عدليه
محمد الیاس ذره (بعد پوهاند محمد فاضل ۱۵ ثور ۱۹۹۵)	وزیر معارف
محمد ناطقی	وزیر تجارت
انجنییر گردیزی	وزیر زراعت
محمد هاشم ساعی	وزیر فواید عامه
وزیر هوانوردی و ترانسپورت حضرت الدین مولوی جمال الدین	وزیر شهدا
وحید الله سباوون	وزیر مالية

وزیر امنیت محمد قسم فهیم
 (پیام مجاهد ۱۳ سپتامبر ۹۹)

- اعضای کابینه ریاست جمهوری استاد ربانی: ۱۳۷۵/۶/۷
 ۳- صدراعظم گلبدين حکمتیار (دور دوم صدارت وی) ۲۶ جون ۱۹۹۶- ۳۷ سپتامبر ۱۹۹۶ (۱۳۷۵/۵/۱۱) که بازهم به چوکی صدارت تکیه نتوانست، و از صدارت انجنیر قطب الدین هلال سرپرستی میکرد.

وزیر امنیت	محمد قسم فهیم
وزیر امنیت	(پیام مجاهد ۱۳ سپتامبر ۹۹)
وزیر اطلاعات و فرهنگ	انجنيير قطب الدين هلال
وزیر دفاع	معاون اول صدارت
وزیر داخله	معاون دوم صدارت و وزیر پلان سید محمد على جاوید
وزیر امور خارجه	انجنيير احمد شاه احمدزی (۴ ماه قبل معاون و سرپرست صدارت)
وزیر اقتصاد و امور اقتصادی	انجنيير عبدالسلام هاشمی
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	عبدالهادی ارغندیوال
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	قيام الدين کشاف
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	وحید الله سبلانون
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	محمد یونس قانونی
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	مولوی سمیع الله نجیبی
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	اسکندر قیام
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	دکتر نجیب الله لفرائی
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	انجنيير محمد عاصم
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	محمد الله ناقد
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	سیدحسین انوری
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	دکتر محمد یعقوب بارکزی (تاریخ تقرر ۱۵ می ۱۹۹۵)
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	انجنيير سید محمد ایوب
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	سید حسین عالمی بلخی
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	انجنيير یعقوب لعلی
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	دکتر عبدالرحمن
وزیر امور اقتصادی و امور اقتصادی	محمد قسم فهیم

سید اسحق گوهري	وزير احیا و انکشاف دهات
محمد صديق چکري	وزير سرحدات
مولوي سخيداد فايز	وزير ارشاد و اوقاف
معراج الدين خروتی (سابق رئيس تقنين وزارت عدليه)	سرپرست وزارت عدليه
سيدمحمد عمر منيب	وزير تحصيلات عالي
محمد الله شريفی	وزير امور ساختماني
عبدالغفار عاصم	وزير ترانسپورت
ميراجان سحيفي	وزير عودت مهاجرين
دакتر حميد الله طرزی	وزير مشاور در امور اقتصادي

۴- کابينه رياست جمهوري استاد رباني برياست احمد شاه احمدزى سرپرست صدارت: (۱۳۷۵/۴/۱۳) (۱۹۹۵)

احمد شاه احمدزى	سرپرست صدارت و وزير شهر سازی
سيد محمد على جاويد	معاون صدارت و وزير پلان
پوهاند محمد فاضل(تاریخ تقرر ۱۵امی ۱۹۹۵)	وزير معارف
سيد عمر منيب	رر تحصيلات عالي
سيد محمد ايوب	رر اب و برق
سيد نور الله عماد (بعد از سقوط هرات به کابل نیامد)	رر زراعت
محمد یعقوب بارکزی(تاریخ تقرر ۱۵امی ۱۹۹۵)	رر صحت عامه
دакتر عبدالرحمن (هیچ وقت به جلسات کابینه حاضرنشد)	رر هوانوردی
احمد راشدی	رر ماليه
سيد حسين عالمی بلخی	رر تجارت
سيد حسين انوری	رر کارو امور اجتماعی
محمد یعقوب لعلی	رر معادن و صنایع
سید اسحق گوهري	رر احیا و انکشاف دهات
مولوي سمیع الله نجیبی	رر شهداء و معلولین
مولوي سخی داد فايز	رر ارشاد و اوقاف

رر صنایع خفیفه و مواد غذائی	محمد الله ناقد
معین و سرپرست وزارت ترانسپورت عبدالغفار صایم	معراج الدین خروتوی
در رر رر عدليه	در رر رر ساختمانی
در رر رر محمد الله شریفی	محمد صدیق چکری
سرپرست وزارت سرحدات	منشی عبدالمجید
سرپرست وزارت دفاع	محمد یونس قانونی
سرپرست وزارت خارجه	دکتر نجیب الله لفرائی
سرپرست وزارت اطلاعات و فرهنگ والاچان وثیق	معین و سرپرست مخابرات
وزیر مشاور اقتصادی صدارت	دکتر حمید الله طرزی

۵- حکم شماره ۱۳۰ مورخ ۷۵/۴/۷ استاد ربانی در باره تعین حکمتیار بحیث صدراعظم (جون ۱۹۹۶)

وزیر معارف	احمد شاه احمدزی
وزیر پلان	سید محمد علی جاوید
وزیر مالیه	عبداللهادی ارغندیوال
وزیر تجارت	سید حسین عالمی بلخی
وزیر داخله	محمد یونس قانونی
وزیر دفاع	وحید الله سباوون
وزیر اطلاعات و فرهنگ	قیام الدین کشاف
وزیر کار و امور اجتماعی	سید حسین انوری
وزیر شهدا و معلولین	سمیع الله نجیبی

مقری های جدید باسas حکم شماره ۱۶۲ مورخ ۱۳۷۳/۴/۳۰ ریاست دولت:

معاون اول صدارت	قطب الدین هلال
سرپرست وزارت زراعت	سکندر قیام

رر رر شهرسازی و مسکن عبدالسلام هاشمی

س - دفتر سیاسی شورای رهبری افغانستان: پیام مجاهد: ۱۳ سپتامبر ۱۹۹۹

رئیس	استاد ربانی
معاون	استاد سیاف
منشی	عباس کریمی
عضو	احمد شاه مسعود
عضو	حاجی قدیر
عضو	عرفانی قربانعلی
عضو	وحید الله سباوون
عضو	سید حسین انوری
عضو	عبدالله خان وردک (وفات عبدالله خان ۱۳ سپتامبر ۲۰۰۸) بعداً سید نور الله عماد
ارسلان رحمانی	سرپرست صدارت (نومبر ۱۹۹۴) (وفات ۱۳ می ۲۰۱۲)
احمد شاه احمدزی	سرپرست صدارت ۱۹۹۵-۱۹۹۶ ۲۶ جون ۱۹۹۶
گلبدین حکمتیار	۲۶ جون ۱۹۹۶

دکتر عبدالغفور روان فرهادی در ۱۹۹۷ بحیث صدراعظم تعیین شد اما خود شان قبول نکرده و مشوره دادند که آقای غفورزی مقرر شود.

عبدالرحیم غفورزی اول آگوست ۱۹۹۷ اما ده روز بعد از توظیف شدن با اثر سقوط طیاره در بامیان شهید شد و کابینه اش اعلام نشد.

ع : طالبان (ظهور طالبان از ۱۰ اکتوبر ۱۹۹۴- زوال طالبان ۷ اکتوبر ۲۰۰۱) کابل پیام مجاهد ۱۹۹۹ اکتوبر ۲۶

رادیوی شریعت طالبان، مقری های ذیل را اعلام نمود:	
ملا حسن آخند، بعد محمد ربانی و در اخیر عبدالکبیر	رئیس شورای وزیران
ملا امیر خان متقدی	رئیس اداره امور
ملا وکیل احمد متولی	وزیر خارجه
مولوی قدرت الله	وزیر اطلاعات و کلتور

ملا عبدالرزاق آخند	وزیر داخله
مولوی سید محمد حقانی	سفیر طالبان در اسلام آباد
ملا سعید الرحمن حقانی	معین اول فواید عامه
ملا سعد الدین آخند	شاروال کابل
ملا نور الله نوری	والی بلخ و رئیس زون شمال
معاون لوی درستیز و مسئول قول اردوی مرکز	ملا برادر آخند
ملا عبدالروف آخند	مسئول قول اردوی هرات
ملا عبدالسلام آخند) قبل اسلام بحیث معاون وزارت دفاع در امور لوزتیک، که دفترآن در تعمیر اداره امور شورای وزیران در صدارت بود)	مسئول فرقه هرات
ملا عبدالرزاق	مسئول قول اردوی مزارشریف
ملا عبدالستار آخند	مسئول فرقه شبرغان
ملا محمد جهادی	مسئول قول اردوی گردیز
ملا داد الله آخند (وفات ۱۲ می ۲۰۰۷ در هلمند)	مسئول فرقه باغ داود
ملا محمد نسیم آخند	مسئول فرقه سرپل

از یادداشت های نویسنده:

ورود طالبان به شهر کابل: صبح جمعه ۶ میزان ۱۳۷۵ (۲۷ سپتامبر ۱۹۹۶)	امیر تحریک اسلامی طالبان و رئیس شورای عالی دولت اسلامی افغانستان ملا محمد عمر مجاهد.
معاون شورای عالی دولت و رئیس شورای سرپرست دولت: ملا محمد ربانی	عضو شورای عالی و لوی حارنوال: ملا محمد عباس آخند
رر رر	حاجی ملا محمد صادق آخند
رر رر و رئیس بانک مرکزی	مولوی احسان الله احسان
رر رر	ملا محمد حسن آخند
رر رر و وزیر معارف	سید غیاث الدین آغا

تغییراعضای کابینه که یکی بعد دیگر از طرف طالبان اعلام شد:

رئیس شورای سرپرست دولت ملا محمد ربانی بعد ملا محمد حسن آخند بعد نانی بعد

ملا محمد ربانی	سپرپرست وزارت خارجه
حاجی ملا محمد غوث آخند	رر رر صحت عامه
مفتی محمد اعظم افغانی بعدداًکتر میرویس صافی، بعد ملا محمد عباس آخند.	
ملا امیر خان متقی	رر رر اطلاعات و فرهنگ
ملا نورالدین ترابی	رر رر عدیله
مولوی حفیظ الله بعداً قاری دین محمد، ۲۰۰۲ آگوست ۲۰۰۲	رر رر پلان
ملاسع الدین.	
عبدالالمحمد منصور	رر رر هوانوردی ملکی
مولوی عبدالستار بعد مولوی عبدالرقیب	رر رر عودت مهاجرین
حاجی محمد نسیم آخند	رر رر زراعت
ملاسع الدین، بعد مولوی صدیق الله	رر رر احیا و انکشاف دهات
ملا خاکسار	رر رر احتساب (سابق امنیت)
مولوی حمد الله زاهد	رر رر صنایع خفیفه و مولاد غلائی
مولوی سید غیاث الدین آغا، بعد مولوی عبدالسلام حنفی	رر رر معارف
ملا محمد عیسیٰ آخند	رر رر آب و برق
ملا حبیب الله آخند	رر رر ترانسپورت
حمید الله نعمانی، ۲۰۰۲ آگوست ۲۰۰۲ قاری دین محمد	رر رر تحصیلات عالی
محمد ولی آخند	رر رر تجارت
ملا احمد	رر رر مالیه
قاری احمد الله	رر رر داخله
آغا لالی	رر رر ساختمانی
ملا الله یاد: ۱۷ عقرب	رر رر مخابرات
سیدعبدالباقي حقانی: ۱۷ عقرب	رر رر شهدا و معلولین
مولوی محمد رستم حنفی: ۷۵/۹/۷	رر رر شهرسازی و مسکن
مولوی عبید الله	رر رر دفاع
جلال الدین حقانی	رر رر سرحدات

شاروال کابل   احمد الله نعمانی

تشکیلات دولت باسas حکم شماره ۱۲ - ۱۶/۱۲/۱۳۷۵ ریاست دولت طالبان، چنین تغییر نمود:
وزارت هایی که باقی مانده اند:

مولوی عبید الله (بتاریخ ۷ قوس ۱۳۷۵ = ۱۹۹۶ دسامبر مقرر شد.)	وزارت دفاع
ملا فضل احمد (بتاریخ ۷ قوس ۱۳۷۵ مقرر شد.)	معاو وزیر دفاع
ملا محمد غوث آخند	رر خارجه
ملا نورالدین ترابی	رر عدليه
ملا احمد	رر ماليه
مولوی عبدالسلام حنفي	رر معارف
ملا خیر الله خیرخواه	رر امور داخله
ملا محمد عباس آخند	رر صحت عامه
حاجی محمد نسیم آخندزاده	رر زراعت
ملا محمد ولی آخند	رر تجارت
رر معادن و صنایع: ملا سلام ضعیف (معین وزارت معادن و صنایع)	رر مخابرات
ملا الله داد	رر پلان
	رر تحصیلات عالی
	رر اطلاعات و کلتور
	رر آب و برق
	رر شهرسازی و تهییه مسکن
	رر صنایع خفیفه
	رر شفافیت و اقتصاد اسلامی
	رر فواید عامه
	رر سرحدات
	...

وزارت هایی که با یکدیگر مدمغ شد و یا به ریاست تعديل شد:

وزارت ارشاد و اوقاف و لوی حارنوالی: به وزارت عدليه	به وزارت معادن و صنایع
رر شهرسازی و تهییه مسکن	به وزارت فواید عامه
رر ترانسپورت	به ریاست ترانسپورت

رر	هوانوردی ملکی
رر	کار و امور اجتماعی
رر	عودت مهاجرین
رر	شهدا و معلولین
رر	انکشاف دهات
رر	احصائیه مرکزی
رر	احتساب (امنیت)

ف: حامد کرزی: از ۵ دسامبر ۲۰۰۱-۲۱ سپتامبر ۲۰۱۴

۱- دوره مؤقت (۵ دسامبر ۲۰۰۱-۷ دسامبر ۲۰۰۱): (۲ ماه از استاد ربانی و ۶ ماه از حامد کرزی)	رئیس دولت دوره مؤقت: حامد کرزی (در جلسه بن تحت نظر ملل متحد، بعد سقوط طالبان)
معاون ریاست دولت و وزیر امور زنان سیما ثمر	معاون ریاست دولت و وزیر دفاع قسیم فهیم
معاون رئیس دولت و وزیر پلان حاجی محمد محقق	معاون رئیس دولت و وزیر آب و برق شاکر کارگر
معاون رئیس دولت و وزیر مالیه هدایت امین ارسلان	وزیر خارجه داکتر عبدالله
وزیر داخله محمد یونس قانونی (بعداً علی احمد جلالی)	وزیر تجارت سید مصطفی کاظمی
وزیر معادن و صنایع محمد عالم رزم (وفات ۷ فبروری ۲۰۱۲)	وزیر صنایع خفیفه عارف نورزایی
وزیر اطلاعات و گلتور سید مخدوم رهین عبدالرحیم	وزیر مخابرات
وزیر کار و امور اجتماعی میرویس صادق (فرزنده اسماعیل خان) (وفات ۲۱ مارچ ۲۰۰۴)	وزیر حج و اوقاف مولوی محمد حنیف بلخی (وفات ۱۶ آگوست ۲۰۱۰)
وزیر شهدا و معلولین عبدالله وردک	وزیر معارف غلام محمد بیلاقی

محمدشریف فایض	وزیر تحصیلات عالی
سهیلا صدیق	وزیر صحت عامه
عبدالخالق فضل (اول جمعه محمد محمدی)	وزیر فواید عامه
عبدالملک انور	وزیر انکشاف دهات
حاجی قدیر	وزیر شهرسازی
محمد امین فرهنگ	وزیر اعمار مجدد
سلطان حمید سلطان	وزیر ترانسپورت
عنایت الله نظری	وزیر عودت مهاجرین
سید حسین انوری	وزیر زراعت
منگل حسین	وزیر آبیاری
عباس عبدالرحیم کریمی	وزیر عدیله
وزیرهوانوردی ملکی و توریزم زلمی رسول (قبلًا عبد الرحمن وردک)	وزیر سرحدات
امان الله حدران	

۲-کابینه دوره انتقالی حامد کرزی: فبروری ۲۰۰۷-دسامبر ۲۰۰۴

حامد کرزی	رئیس دولت:
مارشال قسمی فهیم (بعد پوهاند نعمت الله شهرانی معاون رئیس دولت)	معاون و وزیر دفاع
عبدالکریم خلیلی	معاون رئیس دولت
عبدالرشید دوستم	معاون رئیس دولت
هدایت امین ارسلان همچنان رئیس کمیسیون اصلاحات اداری،	معاون رئیس دولت
معاون رئیس دولت و وزیر فواید عامه حاجی قدیر (شهید شده جولای ۲۰۰۶) (عبدالله علی بحیث وزیر فواید عامه مقرر شد)	
دکتر عبدالله	وزیر خارجه
حاجی محمد محقق	وزیر پلان
اشرف غنی احمد زی	وزیر مالیه
محمدعارف نورزی	وزیر سرحدات
سید مصطفی کاظمی	وزیر تجارت

وزیر مخابرات	معصوم ستانکزی
وزیر زراعت	سید حسین آنوری
وزیر صنایع خفیفه	محمد عالم رزم
وزیر داخله	تاج محمد وردک (جنوری ۲۰۰۳ علی احمد جلالی) استعفی وردک دسامبر ۵. ۲۰۰۵)
وزیر معادن و صنایع	جمعه محمد محمدی (حمل ۱۳۸۳ حکیم تیوال)
وزیر مهاجرین	عنایت الله نظری
وزیر تعلیم و تربیه	محمد یونس قانونی
وزیر صحت عامه	دکتر سهیلا صدیق
وزیر اطلاعات و فرهنگ	دکتر سید مخدوم رهین
وزیر بازسازی	محمد امین فرهنگ
وزیر حج و اوقاف	محمد امین ناصر یار
وزیر شهرسازی و خانه سازی	محمد یوسف پشتون
وزیر کار و امور اجتماعی	نورمحمد فرقین
وزیر آب و برق	محمد شاکر کارگر
وزیر آبیاری	دکتر احمد یوسف نورستانی
وزیر شهدا و معلولین	عبدالله وردک
وزیر تحصیلات عالی	محمدشیرف فایض
وزیر هوانوردی ملکی و توریزم	میرویس صادق (وفات ۲۱ مارچ ۲۰۰۴) (بعد بسم الله بسم حمل ۱۳۸۳)
وزیر انکشاف دهات	حنیف اتمر
وزیر ترانسپورت	سید محمد علی چاوید
وزیر عدليه	عبدالرحیم کریمي
قاضی القضاط	عبدالهادی شینواری
رئیس کمیسیون مستقل حقوق بشر سیما سمر	
مشاور در امور امنیت	دکتر زلمی رسول
رر رر	عبدالحکیم تیوال

محمد عارف سروی	رئيس امنیت ملی
یحیی معروفی	وزیر مشاور
عبدالباری راشد	رئيس اکادمی علوم
محمد علی وطنیار	رئيس احصائیه مرکزی
عبدالمحمود دقیق	لوی حارنووال
محبوبه حقوقمل	وزیر مشاور در امور زنان
تاج محمد وردک (جنوری ۲۰۰۳)	مشاور درامور اقوام و امنیت
جنرال دوستم (۲۰ می ۲۰۰۳)	مشاور نظامی و امنیتی
مشاور تربیه بدنه و رئیس المپیک	انور جگدک
محمدداشرف رسولی (قانون پوه) (۲۸ جون ۲۰۰۴)	وزیر مشاور

۳-کابینه کرزی: ۱۳ جون ۲۰۰۳

حامد کرزی	رئیس جمهور
معان اول	وزیر دفاع
معاون دوم	وزیر خارجه
معاون	وزیر داخله
هدایت امین ارسلان	وزیر پلان
مارشال فهیم	وزیر مالیه
دکتر عبدالله	وزیر صنایع خفیفه
علی احمد جلالی	وزیر امور زنان
حاجی محمد محقق	وزیر معادن ...
دکتر اشرف غنی احمد زی	وزیر اعمار مجدد
یونس قانونی	وزیر سرحدات و قبایل
عارف نورزی	وزیر امنیت ملی
دکتر امین فرهنگ	وزیر امور مدد
...	...
محمد عالم رزم	وزیر اقتصاد
خانم داکتر حبیبه سرابی	وزیر امور خارجه

دکتر سهیلا صدیق	وزیر صحت عامه
سید مصطفی کاظمی	وزیر تجارت
سید حسین انوری	وزیر زراعت
عبدالرحیم کریمی	وزیر عدله
معصوم ستانکزی	وزیر مخابرات
عنایت الله نظری	وزیر امور مهاجرین
محمد امین ناصریار	وزیر حج و اوقاف
انجینریوسف پشتون	وزیر فواید عامه
نورمحمد قرقین	وزیر امور اجتماعی
احمدشاکر کارگر	وزیر آب و برق
دکتر یوسف نورستانی	وزیر محیط و آبیاری
عبدالله وردک	وزیر شهدا و معلولین
دکتر شریف فایض	وزیر تحصیلات عالی
وزیر هوانوردی و توریزم میرویس صادق	وزیر ترانسپورت
سید محمد علی جاوید	وزیر انکشاف دهات
حنیف اتمر	مشاور امنیت ملی
زلیمی رسول	قاضی القضا
شیخ هادی شینواری	مشاور امور امنیت
یونس قانونی	مشاور امور زنان
محبوبه حقوقمل	

۴-کابینه کرزی: ۱۰ می ۲۰۰۴

حامد کرزی	رئيس جمهور
مارشال قسمیم فهیم	معاون و وزیر دفاع
هدایت امین ارسلان	معاون رئیس جمهور
نعمت الله شهرانی	معاون رئیس جمهور
هادی شینواری	رئيس ستره محکمه

دакتر عبدالله	وزیر خارجه
اشرف غنی احمدزی	وزیر مالية
علی احمد جلالی	وزیر داخله
عبدالرحیم کریمی	وزیر عدليه
دакتر رمضان بشردوست	وزیر پلان
جیبیه سرابی	وزیر امور زنان
معصوم ستانکزی	وزیر مخابرات
محمد یونس قانونی	وزیر معارف
دакتر شریف فایض	وزیر تحصیلات عالی
سید مخدوم رهین	وزیر اصلاحات و فرهنگ
سهیلا صدیق	وزیر صحت عامه
گل آغا شیرزی	وزیر شهرسازی و مسکن
سید حسین انوری	وزیر زراعت و مالداری
سید مصطفی کاظمی	وزیر تجارت
میرمحمد امین فرهنگ	وزیر بازسازی
وزیر معادن و صنایع(سرپرست) میرمحمد محفوظ ندائی	وزیر معادن و صنایع(سرپرست)
محمد شاکر کارگر	وزیر آب و برق
عنایت الله نظری	وزیر امور مهاجرین
...	وزیر هوانوردی
سید محمد علی جاوید	وزیر ترانسپورت
سید یوسف نورستانی	وزیر آبیاری
انجمنیر محمد حنیف انمر	وزیر اکشاف دهات
انجمنیر عبدالله علی	وزیر فواید عامه
محمد امین ناصر یار	وزیر حج و اوقاف
عبدالله وردک	وزیر شهداء و معلولین
نورمحمد فرقین	وزیر کار و امور اجتماعی
محمد عارف نورزی	وزیر سرحدات

وزیر صنایع خفیفه محمد عالم رزم

۵-کابینه حامد کرزی که بعد از حکومت انتقالی و بعد انتخابات مقرر شدن:	
(باساس فرمان شماره ۳ مورخ ۳ جدی ۱۳۸۳ = ۲۳ دسامبر ۲۰۰۴)	
معاون اول رئیس جمهور احمدضیاء مسعود	وزیر خارجه
معاون دوم رئیس جمهور محمد کریم خلیلی	وزیر دفاع
وزیر تجارت و مشاور ارشد هدایت امین ارسلان	وزیر داخله
دکتر عبدالله عبدالله فرزند غلام محی الدین	مشاور امنیت ملی
جنرال عبدالرحیم وردک فرزند عبدالغفاری وردک	وزیر معارف
علی احمد جلالی فرزند غلام جیلانی جلالی	وزیر مالیه
دکتر زلمی رسول فرزند پوهاند دکتر عبدالقيوم رسول	وزیر اقتصاد
نورمحمد قرقین فرزند محمد قل	وزیر آب و برق
انورالحق احمدی فرزند عبدالحق	وزیر ترانسپورت
دکتر میرمحمد امین فرهنگ فرزند میرمحمد صدیق فرهنگ	وزیر مخابرات
سترجنرال محمد اسماعیل خان فرزند میرمحمد اسلام	وزیر معادن و صنایع
عنایت الله قاسمی فرزند احمد علی	وزیر فواید عامه
انجیر امیرزی سنگین فرزند امیر گل گلشاه خیل	وزیر شهرسازی و مسکن
میرمحمد صدیق فرزند میر غلام سخی	وزیر زراعت و مالداری و موادغذائی: عبید الله رامین فرزند محمد عمر
دکتر سهراب علی صفری فرزند حاجی صفر محمد	وزیر عدیله
پوهاند دکتر سید امیر شاه حسن یار فرزند غلام حسن	وزیر تحصیلات عالی
سید مخدوم رهین فرزند میر محمد شریف	وزیر اطلاعات و فرهنگ
سید محمد امین فاطمی فرزند سید ابرار پادشاه	وزیر صحت عامه
پوهاند نعمت الله شهرانی فرزند عباد الله	وزیر حج و اوقاف
عبدالکریم براهوی فرزند محمد مبین	وزیر سرحدات و اقوام و قبایل

دکتر مسعوده جلال بنت الحاج طلا محمد	وزیر امور زنان
سید اکرام الدین معصومی فرزند سید معصوم	وزیر کار و امور اجتماعی
دکتر اعظم دادر فرزند حاجی بابه خان	وزیر امور مهاجرین
صدیقه بلخی بنت سید اسماعیل بلخی	وزیر شهدا و معلولین
محمد حنیف اتمر فرزند محمد آصف	وزیر احیا و انکشاف دهات
انجیر حبیب الله قادری فرزند حاجی احمد قادری	وزیر مبارزه علیه مواد مخدر
آمنه افضلی	<u>همچنان</u> : مشاور امور جوانان
محمود دقیق	لوی حارنوال
امرالله صالح	رئیس امنیت ملی
نور الله دلاری	رئیس داغستان بانک
دکتر غلام سخی نورزاد	شاروال کابل
محمد عمر داودزی	رئیس دفتر
زلیمی خان	رئیس محافظت و امنیت
جاوید لودین	رئیس مطبوعاتی
ولی منور	رئیس تشریفات
نظر حسین	سکرتیر رئیس جمهور

نوت: بتاریخ: ۲۵ دسامبر ۲۰۰۴): سید حسین انوری وزیر زراعت، بحیث والی کابل و محمد شفیق
ئل آغا شیرزی بحیث وزیر مشاور و والی قندهار مقرر شدند.

۲ جنوری ۲۰۰۵: خانم آمنه افضلی بحیث وزیر امور جوانان (وزارت جدید التشكیل)
خانم فاطمه گیلانی بحیث رئیس سره میاشت (همسر احمدی وزیر مالیه)
اشرف غنی احمدزی (سابق وزیر مالیه) بحیث رئیس پوهنتون کابل
عبدالحمید مبارز معین اطلاعات و کلتور استعفی نمود.

۶- کابینه حامد کرزی: ۳ اپریل ۲۰۰۶
حامد کرزی
رئیس جمهور
معاون اول ریاست جمهوری احمد ضیاء مسعود
معاون دوم ریاست جمهوری محمد کریم خلیلی

وزیر ارشد	هدایت امین ارسلان
وزیر خارجه	دکتر رنگین دادرس سپنتا (درشوری سلب اعتماد شد: ۱۲ می ۲۰۰۷)
وزیر دفاع	جنرال عبدالرحیم وردک
وزیر داخله	ضرار احمد مقبل (در ۲۰۰۸ بهیث وزیر عودت مهاجرین و حنیف اتمروزیر داخله مقرر شد)
وزیر مالیه	دکتر انورالحق احده (۵ فبروری ۲۰۰۹ مستعفی) شهرانی وزیر مالیه ۹ فبروری ۲۰۰۹ اما بعداً آقای حضرت عمرزاده خیلواں بهیث سرپرست وزارت مالیه مقرر شد که تا اخیر حکومت کرزی درین مقام بود
وزیر عدله	سرور دانش
وزیر معارف	حنیف اتمر (در میزان ۸۷ فاروق وردک بهیث وزیر معارف مقرر شد)
وزیر تحصیلات عالی	دکتر اعظم دادرس
وزیر آب و برق	محمد اسماعیل خان
وزیر حج و امور اسلامی	نعمت الله شهرانی
وزیر فواید عامه	شهراب علی صفری
وزیر صحت عامه	محمد امین فاطمی
وزیر زراعت	عبدالله رامین (بعد رحیمی وزیر زراعت مقرر شد میزان ۱۳۸۷)
وزیر معادن	ابراهیم عادل
وزیر مخابرات	انجمنیر امیرزی سنگین
وزیر شهرسازی	احسان ضیاء
وزیر کار و امور اجتماعی، شهداء و معلولین:	نور محمد قرقین
وزیر سرحدات و قبایل	کریم براھوئی
وزیر انکشاف دهات	یوسف پشتون
وزیر مبارزه با مخدرات	حبیب الله قادری (بعد جنرال خدایداد ۱۱ حوت ۸۶)
وزیر عودت مهاجرین	محمد اکبر اکبری (سلب اعتماد شد: ۱۰ می ۲۰۰۷، به عوض وی کریم براھوئی مقرر شد ۹ فبروری ۲۰۰۹)
وزیر اقتصاد و قوای بشری	محمد جلیل شمس
وزیر تجارت و صنایع	محمد امین فرنگ (بعد وحید الله شهرانی مقرر شد: ۹ فبروری ۲۰۰۹)

وزیر امور زنان خانم حسن بانو غضنفر
 وزیر فرهنگ، توریزم و جوانان عبدالکریم خرم
 وزیر ترانسپورت و هوانوردی نعمت الله احسان جاوید(بعد حمید الله قادری حوت ۸۶ و راز محمد علمی سرپرست از ۹ فبروری ۲۰۰۹)
 وزیر دولت درامور پارلمانی اسد الله خالد عوض فاروق وردک، میزان ۸۷
 رئیس اداره امور و دارالانشاء مجلس وزراء: نجیب الله صادق مدبر، میزان ۸۷

۷-کابینه حامد کرزی: عجون ۲۰۱۰

حامد کرزی	رئیس جمهور
مارشال محمد قسیم فهیم (وفات: مارچ ۲۰۱۴)	معاون اول ریاست جمهوری
محمد کریم خلیلی	معاون دوم ریاست جمهوری
دکتر زلمی رسول	وزیر خارجه
حبيب الله غالب (وفات: اپریل ۲۰۱۴)	وزیر عدیله
محمد یوسف نیازی	وزیر حج و امور اسلامی
عبدالهادی ارغندیوال	وزیر اقتصاد
جارالله منصوری	وزیر انکشاف دهات
آمنه افضلی	وزیر کار و امور اجتماعی و شهدا و معلولین:
ضرار احمد مقبل	وزیر مبارزه با مواد مخدر
جنرال بسم الله خان محمدی	وزیر داخله
جنرال محمد رحیم وردک	وزیر دفاع ملی
حضرت عمر زاخیلوال	وزیر مالیه
فاروق وردک	وزیر معارف
دکتر سید مخدوم رهین	وزیر اطلاعات و کلتور
وحید الله شهرانی	وزیر معادن
محمد اصف رحیمی	وزیر زراعت
انوار الحق احدی	وزیر تجارت و صنایع
عبدالقدوس حمیدی	وزیر فواید عامه

وزیر سرحدات و امورقبایل	اسدالله خالد
وزیرمهاجرین و عودت کنندگان	جمایر انوری
سرپرست وزارت تحصیلات عالی	سرور دانش
سرپرست وزارت صحت عامه	دکتر ثریا دلیل
سرپرست وزارت انکشاف شهری	سلطان حسین
سرپرست وزارت امور زنان	حسن بانو غضنفر
سرپرست وزارت ترانسپورت و هوایوردی	محمد الله بتاش
سرپرست وزارت آب و برق	محمد اسماعیل خان
سرپرست وزارت مخابرات	امیر زی سنگین
امر الله صالح رئیس امنیت ملی استعفی نموده	۲۰۱۰ جون
حنیف اتمر وزیر داخله	رر

ص: حکومت وحدت ملی (اشرف غنی و دکتر عبدالله) که درنتیجه انتخابات دور دوم(۲۴ جوزا ۱۳۹۳) و اعلام نتایج نهائی انتخابات (۳۱ سلطان ۱۳۹۳) به اساس موافقتنامه تشکیل وحدت ملی ۲۱ سپتامبر ۲۰۱۴ (۳۰ اسپنهله ۱۳۹۳) تشکیل شد.

اشرف غنی احمدزی بتاریخ ۱۱ اسد ۱۳۹۳ (۱۲ آگسٹ ۲۰۱۴) مراسم تحلیف را بجا آورد و بتاریخ ۷ میزان ۱۳۹۳ = ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۴ بکار آغاز نمود.

لست کابینه حکومت وحدت ملی (اشرف غنی رئیس جمهور و دکتر عبدالله رئیس اجرائیه حکومت))

الف: رئیس جمهور	اشرف غنی
معاون اول	عبدالرشید دوستم
معاون دوم	سرور دانش
مشاور شورای امنیت ملی	محمد حنیف اتمر
مشاور در بخش حکومت داری	احمدضیاء مسعود

دکتر عبدالله عبدالله

ب: رئیس اجرائیه

خان محمد حاجی محمد محقق	معاون اول معاون دوم
-------------------------	------------------------

- ۸- دلو = ۱۳۹۳ جنوری ۲۰ ۱۵ (۹) نفر کابینه اشرف غنی از شوری رأی اعتماد گرفت:
۱- رئیس امنیت ملی	رحمت الله نبیل
۲- صلاح الدین ربانی	وزیر امور خارجه
۳- نورالحق علومی	وزیر داده (استعفی داد: ۱۴ فبروری ۲۰ ۱۶ = ۵ حوت ۱۳۹۴)
۴- محمد اکلیل حکیمی	وزیر مالیه
۵- فیروز الدین فیروز	وزیر صحت عامه
۶- سید حسین عالمی بلخی	وزیر مهاجرین و عودت کنندگان
۷- داؤد شاه صبا	وزیر معادن (استعفی داد: ۱۶ مارچ ۲۰ ۱۰ = ۱۰ حمل ۱۳۹۵)
۸- نصیر احمد درانی	وزیر انکشاف دهات
۹- فیض محمد عثمانی	وزیر حج و اوقاف

۹- حمل = ۱۳۹۴ اپریل ۱۵ (۱۶) وزیر دیگر از شوری رأی اعتماد گرفت:

۱- همایون رسا ،	وزیر تجارت و صنایع
۲- عبدالباری جهانی	وزیر اطلاعات و فرهنگ
۳- اسدالله ضمیر	وزیر زراعت و مالداری
۴- محمد گلاب منگل	وزیر سرحدات و قبایل
۵- محمود بليغ	وزیر فواید عامه
۶- عبدالستار مراد	وزیر اقتصاد
۷- محمدالله بتاش	وزیر حمل و نقل
۸- اسدالله حنیف بلخی	وزیر معارف
۹- سید سعادت منصور نادری	وزیر شهرسازی
۱۰- عبدالبصیر انور	وزیر عدیله /دادگستری
۱۱- عبدالرزاق وحیدی	وزیر مخابرات و فن آوری معلوماتی
۱۲- دلب نظری	وزیر امور زنان
۱۳- سلامت عظیمی	وزیر مبارزه با مواد مخدر

وزیر تحصیلات عالی	۱۴- فریده مومند
وزیر کار، امور اجتماعی و شهدا	۱۵- نسرین اوریا خیل
وزیر انرژی و آب	۱۶- علی احمد عثمانی

نوت:

دلو ۱۳۹۳ شیرمحمد کریمی بحیث سرپرست وزارت دفاع از طرف شوری رد شد.

سلطان ۱۳۹۴ مقصوم ستانکزی سرپرست وزارت دفاع از طرف شوری رد شد.

رحمت الله نبیل رئیس امنیت ملی استعفی داد: ۱۰ دسامبر ۱۵ = ۱۹ اقوس ۱۳۹۴ که مسعود اندرابی سرپرست امنیت ملی مقرر شد و بتاریخ ... مقصوم ستانکزی بحیث سرپرست امنیت ملی توظیف شد.

۳ جوزا ۱۳۹۴=۲۴ می ۲۰۱۵ وزیر دفاع معرفی شد:

۱/ مقصوم ستانکزی (ثور ۱۳۹۴) سرپرست وزارت دفاع (اما از طرف وکلا در شوری رأی نگرفت ورد شد)

۲/ جنرال قدم شاه لوی درستیز

۳/ جنرال عبدالخالق معاون اول وزیر دفاع

تاج محمد جاهد بحیث سرپرست وزارت داخله: ۲۴ فبروری ۱۶ = ۵ حوت ۱۳۹۴

فرید حمید بحیث سرپرست لوی حارنوالی: ر ر ر ر ر ر ر

بتاریخ ۲۱ حمل ۱۳۹۵ (۹ اپریل ۲۰۱۶) تقرر این دو نفر بحیث وزیر داخله و لوی حارنوال از طرف شوری تائید شد.

بتاریخ ۵ می ۲۰۱۶ عبدالله حبیبی بحیث سرپرست وزیر دفاع و مقصوم ستانکزی بحیث سرپرست رئیس امنیت ملی تعیین شدند و بتاریخ ۸ جون ۲۰۱۶ به شوری معرفی شدند.

نوت: سید یوسف حلیم بحیث رئیس ستره محکمه توظیف شد: ۲۶ جولای ۱۵ = ۲۰ اسد ۱۳۹۴

پرسید احمد گیلانی بحیث رئیس شورای عالی صلح، کریم خلیلی و ۵ تن دیگر بحیث معاونین شورای عالی صلح تعیین شدند: ۲۱ افبروری ۱۶ = ۲ حوت ۱۳۹۴

یوسف نورستانی رئیس کمیسیون مستقل انتخابات استعفی داد: ۲۷ مارچ ۱۶ = ۷ حمل ۱۳۹۵

فیض الله ذکی بحیث معاون اول امنیت ملی مقرر شد: ۷ اپریل ۱۶ = ۲۰ حمل ۱۳۹۵

۲۰ جون ۳۱ = ۲۰۱۶ جوزا ۱۳۹۵: مجلس نمایندگان امروز به سترجنرال عبدالله حبیبی نامزد وزیر

دفاع و محمد معصوم ستانکری نامزد رئیس امنیت ملی رأی اعتماد داد.

امیر حبیب الله کلکانی

امیر امان الله خان

اعلیحضرت محمدظاهرشاه

محمد نادر خان

سردار محمدداود اولین رئیس جمهور

سردار محمد داؤد صدراعظم با اعضای کابینه در قصر صدارت.

نورمحمد تره کی

حفيظ الله أمين

ببرک کارمل

دکتر نجیب الله

ملا عمر

برهان الدین ربانی

صیغت الله مجددی

دکتر اشرف غنی

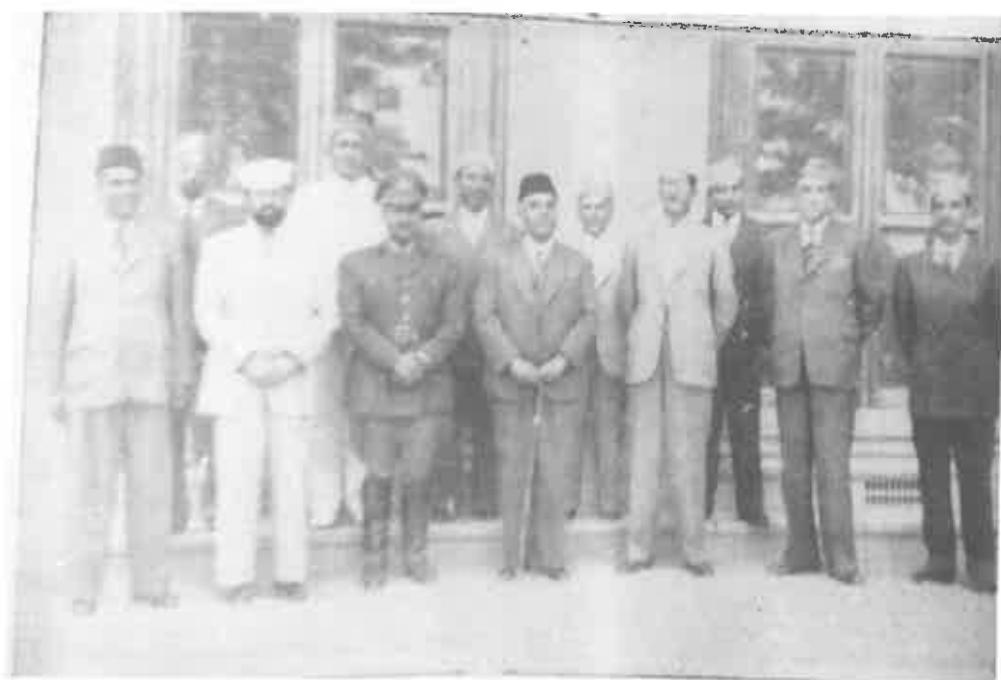
دکتر عبدالله عبدالله

حامد کرزی

شاه محمود خان صدراعظم

شاه محمود خان با اعضای کابینه اش

نوراحمد اعتمادی

دکتر عبدالظاهر

محمد‌هاشم میوندوال

دکتر محمدیوسف

محمد موسی شفیق صدراعظم سلطان علی کشمند صدراعظم دکتر محمدحسن شرق صدراعظم

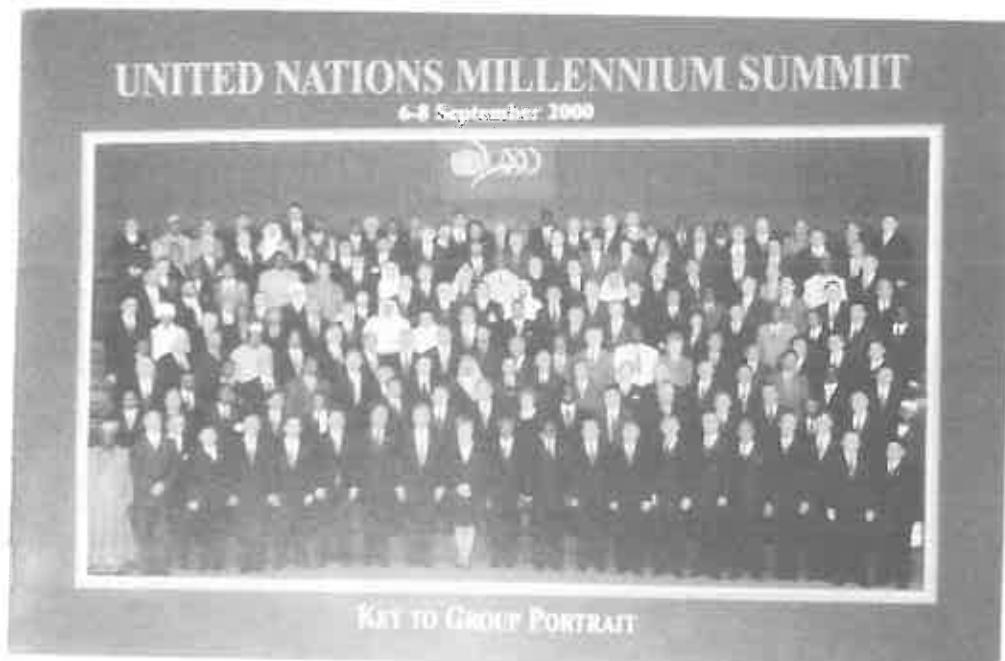
فضل الحق خالقیار صدراعظم گلبیدین حکمتیار صدراعظم عبد الرحمن غفورزی صدراعظم

اعلیحضرت محمدظاهرشاه و همسرش به امریکا سفر به افغان اف کنیدی رئیس جمهور و خواهرش

استقبال شهریان کابل از جنرال آیزن هاور رئیس جمهور امریکا هنگام سفر به افغانستان

جلسه سران دول و حکومات کشورهای جهان در سازمان ملل متحد(میلیونم) در سال ۲۰۰۰

احمدشاه مسعود با فرزنداتش

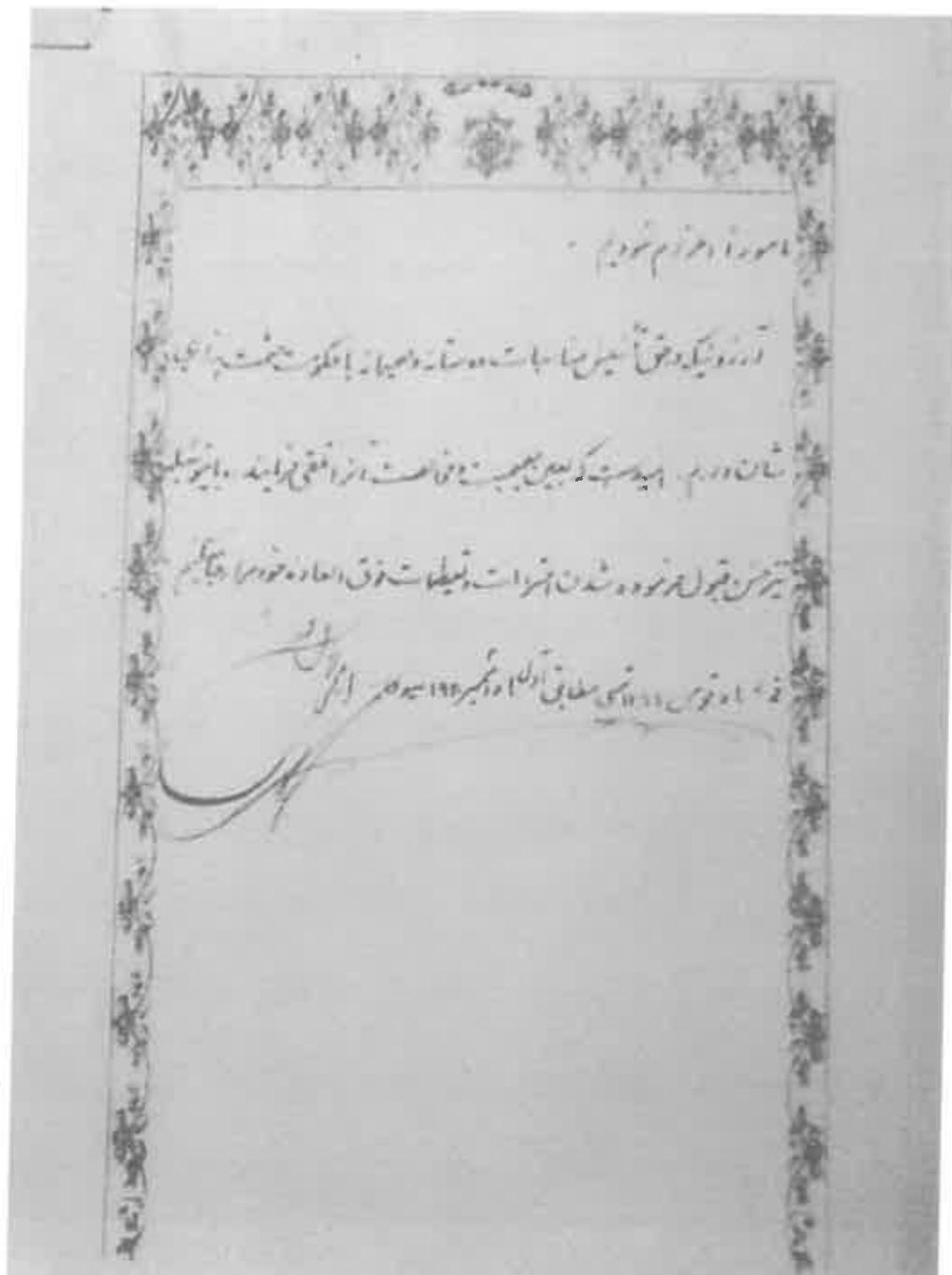

اعدام داکتر نجیب الله و برادرش احمدزی توسط طالبان حین ورود به شهر کابل

برخورد خشونت آمیز طالبان با زنان در شهر کابل

بهمه علیم بیست و پنجمین سال خود را در این شهر میگذراند
بعد از این سال هر دو سال یک مراسم اقامه شده است که در آن میتوانند
با این مردم مقام احترامی کسب کنند. این مراسم از این دو مراسم
که در این سال اقامه شده است بزرگتر است و با این امراء و مسؤولین
ایرانیان اتفاق پذیرفته میشود. مکانت این مراسم فردی خود را به میان
هر دو مردم میگذارد و این مراسم از این دو مردم میگذرد. این مراسم
در تبریز خواهد بود و در آن مکانت این مراسم از این دو مردم میگذرد.
مکانت این مراسم از این دو مردم میگذرد.

پیام اعلیحضرت امان الله خان عنوانی توماس وود رو ویلسون رئیس جمهور امریکا(سال ۱۹۶۰)

میرنخه ۲۷ فروردین ۱۳۱۷
شنبه ۲۶ اپریل ۱۹۳۸

بخلاف آنکه بابل همچو قرقیز کوئل روز داشت ایس جمهور و دامته تنه ایم که
دوستت عزیز و خایر قدرم .

نماینده سنتی و نماینده ایالتی از افراد ممتاز فرق العاده افغانستان در سال ۱۹۳۷مین یعنی
حالی این افغانستان دلار و فی میراث کردندست خواستیم بسته بدل ایجاد این دل
دوستان از ایجاد ایجاد این دل برای کوچک فروخته مخدود نمایند ایجاد باشد ایجاد ایجاد
آن که این ایجاد
که ایجاد
ویس برای داده از آمریکا دوست افغانستان کردندست با ایجاد ایجاد ایجاد ایجاد ایجاد
و اقتصادی پادشاهی ایجاد
کنندست و حسن نیکد ایکم کامیابی جناب شاهزاده ایجاد ایجاد ایجاد ایجاد ایجاد
خواستگاریم . یافی اصره ایجاد ایجاد ایجاد ایجاد ایجاد ایجاد ایجاد ایجاد ایجاد

پیام اعلیحضرت محمد ظاهر شاه عنوانی فرانکلن روزولت رئیس جمهور امریکا: اپریل ۱۹۳۴

داستان ایران
عبدالله
خان نصر

بـلـلـلـابـ رـمـسـ تـجـهـزـ .
امـرـهـ مـسـنـهـ تـارـيـخـ ۱۳۷۸ـ آـنـجـمـهـ لـقـاـبـ عـزـرـ رـاهـ يـتمـ . اـذـعـفـ
کـشـبـتـ مـسـارـعـایـ جـوـنـ بـیـکـعـدـ کـشـرـهـایـ دـوـسـتـ اـبـراـزـ دـاـسـتـ اـیـشـ کـیـمـ .
دـاـقـیـقـهـ تـجـلـیـهـ بـثـابـتـ حـجـجـ بـخـلـقـ . دـرـآـیـاهـ جـمـانـ کـشـشـ عـلـیـقـ دـاـسـتـ دـاـسـهـ
نـمـکـارـیـاـتـبـتـ وـمـیـهـ بـاـکـشـرـهـایـ دـیـزـ رـنـظـرـهـ اـسـتـ اـحـرـامـ . اـسـتـ خـالـلـ خـاـکـیـتـ دـنـیـ اـنـلـ
برـاـبـرـیـ دـوـلـ مـطـبـقـ بـاـصـوـلـ هـمـ اـسـلـاـكـ اـزـ اـدـافـ هـمـ اـسـاسـیـ سـیـاسـیـ اـسـتـ خـارـجـیـ اـبـتـ
جهـورـیـ اـخـافـسـانـ حـیـاـشـ .
مـنـ : اـیـمـعـدـهـ اـمـ کـمـاـسـتـیـمـ بـنـ زـمـیـ کـشـرـهـ اـدـفـاـمـ نـمـدـ ذـکـرـاتـ بـالـمـآـدـ .
بـنـ آـخـارـوـشـ بـوـرـدـ مـحـدـدـیـ بـرـآـکـشـشـ قـدـمـ دـحـلـارـیـ سـتـرـشـ مـلـ عـلـمـ جـمـانـ اـسـتـ .
بـلـلـلـابـ عـزـرـ .

بجهات ایزد .
من ساخته ام که تغیری در عویض میگیرد و آن سعد بگاری است و سنا که
خواسته ام از این روز که نیز طبق طلبی من گشوده باشی هم وجود داشت بور آورده و من دیگر عیشی من خواست
جیا . عقیده دارم که تغیری اتفاق بستر این علیق دوستی بگاری بیش داشت

نمرسته افغانستان داشتند و این ملابسی بآرزو مندی و منافع مردمان کشور را
بودند عامل مفید بکری در توسعه تراجم و تبلیغ این این المثل نداشته بودند.
از اینکه بنت نمود فیضت آقی زاده انجمنه آباد و اخلاق شد و سفرت
من به ایام استعفای امیر کجا و آیینه امداده ای پادشاهی مسافرتی . باید من خانم دلخواه باشد.
من با ادلاله آنها هم عذرخواهی کنم که این سفرت اهست از این داشت دیگری که باید طفین
سے باشد صورت نکرد . البته وقت آن ماسی موافق برده و جان از قدر آن
و پله ایک تقریبی نداشتند .
سرمه خواهیم داشت آن فرصت سرست و عقات داشت اما مانندیک اینها
وزیر از ام حاصل و بکت ام دیگر بازدید اذکشید بزرگ وزیریابی ایلات نخده ام کجا برایم سرمه کرد .
و حاکمیت خوب فیضت چشکی خواهیم شد اراده خالیش بزرگ و دشواری کرد .
پیش داری تهائی مسکن و رفاقت و سعادت روز افروز مردمان ایلات مقدره ام کبار داشت
و حاصلت در این شاهزاده مقدم .

تمدیدی است جمهوری - کابل
خرداد ۲۸ ، ۱۳۵۷

جولانی ب جی کارت
د پس جمهور ایاد است مخواهی ام کجا - والشگن

پیام سردار محمد داؤد رئیس جمهور افغانستان عنوانی جیمی کارت رئیس جمهور امریکا: یک هفتنه
قبل از شهادت.

اینچاپ حدود ۲۸ سال درباره اخبار روز در تسعده
خبرهای رادیو (اخبار ساعت ۸ و هشت و نیم شب
که مهمترین سرویس خبری بود) مصروفیت
داشتم. همچنان مدتی با روزنامه کاروان با مرحوم
صباح الدین کشکی و زمانی هم با مرحوم
میرسعید بریمن رئیس روزنامه هیواد همکار بودم.
این همکاری ام بیست در زمینه اخبار روز در
افغانستان و واقعات جهانی بود.

خداآند(ج) را سپاسگزارم که توفيق یافتم سه اسر
خود را در زمان حیات بجان برسانم و خدمت
هموطنان گرامی تقدیم بدارم تا حد اقل با تاریخ
روز، ماه و سال از وقایع کشور اگاهی باند.

قیمت: ۹۰ افغانی